

bb 88. durkó zsolt hegedüversenyének bemutatója a zeneakadémián

k o l t n é v m f m

1965. szeptember 30.

a budapesti zenei hetek keretében csütörtökön este Lehel György vezényletével adott koncertet az állami hangversenyzenekar a zeneakadémián. az est műsorán Debussy: három nocturne című műve, Beethoven: III. szimfóniája, valamint egy új magyar mű bemutatója szerepelt. Szücs Mihály közreműködésével először csendült fel a közönség előtt Durkó Zsolt hegedüversenye. /mti/

20.15/-n

21.35 zseli

- v é g e -

-60-

1965. okt. 1-15. + 1 db. hiv. közl.

60.008/x

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. október 1.

bb 1. tizezer színházi szerző adatai, egymillió előadás anyaga - bővült a színháztudományi intézet nemzetközi dokumentációs központja

i s g k v m f m

1965. október 1.

a színháztudományi intézet dokumentációs részletében a világ 10.000 színházi szerzőjéről, régebbi és új darabjaikról őriznek adatokat. a dokumentációs központ 1952-ben alakult meg a színháztörténeti múzeum mellett. 1957-ben „fordult a kocka”, azóta a dokumentációs központ mellett működik a színháztörténeti múzeum. 1963-ban a nemzetközi színházi intézet, az itti nemzetközi rangra emelte a dokumentációs központot. azóta nemcsak hazai színházi szakemberek, hanem külföldiek is gyakran felkeresik különböző adatokért a munkatársakat. a dokumentációs központ két éve az itti 50 tagállamának áll rendelkezésére. kapcsolatban állnak az egész világgal, külföldről napokon belül megkapják az újonnan bemutatott darabok tartalmi kivonatait, az íróról vagy a műről megjelent kritikákat, s azoknak a színházaknak a pontos leírását, amelyeken a darabokat előadták. azután különbözőképpen rendezik az anyagokat: színházi szerzők, nemzetek és az egyes színházak szerint, ahol a művet műsorra tűzték.

a dokumentációs központ anyaga évről-évre gyarapodik; érthetően, hiszen havonta tűznek műsorra új darabokat a világ színházai. egy év alatt 49 új, nálunk többnyire még ismeretlen író darabját karterték. jelenleg 10 000 színházi szerzőről és műveikről találhatunk adatokat a dokumentációs központban és egymillió előadás teljes vagy kivonatolt anyagát őrzik. az 1963-64-es színházi évadban 63 432 újságkivágás-, kritikák, riportok, nyilatkozatok - állt az érdeklődők rendelkezésére, ma pedig már 76 378 ilyen anyagot „raktároznak”, érdekes például, hogy számontartják a tizennyolcadik század óta a magyar sajtóban megjelent, valamennyi színházra vonatkozó adatot. nyolcvan színházi szaklap érkezik ide rendszeresen, amelyeket lektorálnak, az érdekesebb dolgokat kijegyzik, kartertékozzák. /folyt.köv./

- 1 -

/bb 1. tizezer....1.folyt./vm

a dokumentációs központ mind népszerűbb a külföldi szakemberek körében is, mind többen kérnek anyagokat és képeket. míg az 1963-64-es színházi évadban 128 anyagot és 3226 képet küldtek kérésre külföldre, addig az 1964-65-ös szezonban már 189 anyagot és 5970 fotót postáztak a világ minden tájára. sok hazai színházi szakember keresi fel a színháztudományi intézet munkatársait, hogy olyan darabokról kérjen adatokat, amelyeknek bemutatását Magyarországon is tervezik, így például nemrég a Thália színház kérte ki Samuel Beckett: Godotra várva című darabjának kritikáit, azoknak a színpadoknak adatait, ahol a művet játszották, mivel - mint ismeretes - a színművet a Thália színház mutatja be házi színpadán, stúdióelőadásban. Legutóbb pedig a nemzeti színház Shakespeare-Brecht: Coriolanusára vonatkozó anyagokat, kölcsönzött ki, ezt a darabot a nemzeti színházban mutatják be ez év végén./mti/

-. -

bb 2. október 5-én nyereleménybetétkönyv sorsolás

1 kf kf vm vg

1965. október 1.

az országos takarékpénztár október 5-én, nádor utcai székházában rendezte meg a nyereleménybetétkönyvek 1965. III. negyedévi sorsolását. a húzáson a szeptember 29-ig váltott, s a sorsolás napján még érvényes betétkönyvek vesznek részt. minden ezer betétkönyv közül huszonöt nyer, egy a negyedévi átlagbetét 200 százalékát, egy a 100 százalékát, kettő az 50 százalékát, huszonegy pedig a huszonöt százalékát./mti/

- . -

bb 4. 160 vagon bab termelt szabolcsban

vid ká tr vm

1965. október 1.

szabolcs-szatmár megyében újra fellendült a babtermesztés. a kukorica, napraforgó és egyéb kapás növények sorközeiben termelték a hüvelyeset. a mezőgazdasági terményeket értékesítő vállalattal 250 termelőségvetkezett hatezer tagja kötött szerződést, akik 160 vagon száraz babot gyűjtöttek be és értékesítettek az idén. még ősszel is szednek babot a termelőségvetkezetek, mert több nagyüzem másodnővényként vetette./mti/

- . - x

- 2 -

fe

bb.3. nyolcvanezer látogató a szépművészeti múzeum spanyol kiállításán

1 tf/tr n fm

1965. október 1.

jóllehet már másfél hónap telt el a „spanyol mesterek” című kiállítás megnyitása óta, a fél évezred spanyol piktoráját reprezentáló drezdai, bécsi, leningrádi és budapesti anyag változatlanul nagy számban vonzza a festmények, szobrok rajongóit a szépművészeti múzeum márványcsarnokába. a főpénztár jelentése szerint a minap váltotta meg belépőjegyét a nyolcvanezeredik látogató. mint ismeretes a múzeumnak ezt a tárlatát augusztus végétől a szokásosnál egy órával tovább tartották nyitva 18 helyett 19 óráig. a korai sötétedésre tekintettel - mivel ezekben a napokban a kiállítási csarnokokban is hamarabb „alkonyodik”, - október 5-től visszaállítják az eredeti zárórát, tehát ismét csak este 6 óráig fogadja vendégeit a szépművészeti múzeum./mti/

-. -

bb.5. kivilágítatlan lovas kocsik, ittas hajtók - sok balesetet okoznak a fogatolt járművek

1 fe/sk n zs

1965. október 1.

az utóbbi években megnőtt a gépkocsik száma, de a közúti forgalomban még sok fogatolt jármű - lovas kocsi, stb. - vesz részt. a baleseti statisztikai adatokból kitűnik, hogy 1963-ban az összes balesetek 2,8 százalékát fogatos járművek idézték elő, s 1964-ben ezt az arányt csupán 2,4 százalékra sikerült csökkenteni. ez év első hét hónapjában még mindig 367 balesetet okoztak a fogatosok.

az okokat vizsgálva a szakemberek megállapították: a legfőbb veszélyt a fogatok hajtóinak ittasága jelenti. például ez év első hat hónapjában 86 alkalommal a baleset előidézője az ittas hajtó volt.

a gondatlanság is sok baleset forrása. gyakori, hogy a fogatosok sötétben, kivilágítatlan járművel róják az utat, s a gépkocsik, motorkerékpárok vezetői, vagy egyáltalán nem, vagy csak az utolsó pillanatban veszik észre a járművet.

sokszor szabálytalanul fordulnak ki a düllő- és mellékutakról a főútvonalra, nem adják meg az ott haladó gépjárműveknek az elsőséget.

/folyt.köv./

-3-

fe

bb.5./ kivilágítatlan...1. folyt./ n

a közlekedés- rendészet illetékesei felhívják a hajtók figyelmét: tartsák be az előírásokat, s járműveiket előlről és hátulról is jól látható, szintelen üvegű, kivilágított lámpával lássák el és helyezzenek a kocsik hátsó részére vörös színű prizmat. /mti/

..

bb.6. „vaniliaszüretre,, készülnek vácrátóton

i ie/tr n

1965. október 1.

először hozott termést a vanília a vácrátóti botanikus kertben. az öt esztendő óta a vanília szára már négyszeres rétegben húzódik végig a tenyészhelyűl szolgáló 10 méter hosszú fatörzsön, a mesterséges trópusi környezetben a növény túlságosan buján fejlődött: több méter hosszan lecsüngő légyökerei szinte behálózta az egész üvegházat. az év elején megritkították a légyökereket, s valószínűleg ennek köszönhető, hogy tavasszal kinyíltak a vácrátóti vanília első virágai. jól sikerült a mesterséges beporzás is, - bizonyítják a 20-30 centiméter hosszú, óriási zöldbabra hasonlító termések. az első „vaniliaszüret,, pontos időpontját - gyakorlati tapasztalatok hiányában - a botanikusok még nem tudják. /mti/

..

bb.7. új népművelési tanácsadó testületek a megyei, járási és fővárosi tanácsok mellett

i áe/sk n fm

1965. október 1.

a népművelés sokoldalú teendőinek hatékonyabb irányítására - a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány új rendelete értelmében - népművelési tanácsok alakulnak a megyei, fővárosi és járási tanácsok mellett. az új testületek az eddiginél szélesebb és nagyobb hatáskörrel rendelkező társadalmi szervezetek, amelyeknek fő feladata a népművelő munka összehangolása és javastartó, tanácsadó jogkörükben a művelődésügyi igazgatás segítése. a népművelési tanácsokban részt vesznek a társadalmi és tömegszervezetek képviselői, a kulturális tevékenységgel foglalkozó intézmények szakemberei. a testületek az országos irányító szervek határozatainak figyelembe vételével meghatározzák a tömegkulturális munka helyi feladatait és kidolgozzák a megoldás módját, biztosítják a különböző intézmények kulturális munkájának tartalmi, szervezeti és gazdasági összehangolását, a közös tevékenységre munkatervet készítenek, s annak végrehajtását ellenőrzik. /folyt.köv./

-4-

te

bb.7./ új népművelési...1. folyt./ n

az egyes konkrét feladatok megoldására, részletproblémák kidolgozására szakemberekből álló bizottságokat alakítanak.

a népművelési tanácsok életrehívásával fokozottabban érvényesül a társadalmi irányítás elve a művelődésügyi gyakorlatban. magasabb színvonalra emelik a tömegkulturális munkát azáltal, hogy minden megoldásra érett feladatot számon tartanak és szakembereket vonnak be ezek megoldásába. nagyjelentőségű az is, hogy a különféle társadalmi szervezetek és állami intézmények kulturális munkájából kiküszöböli a felesleges párhuzamosságokat: bizonyos akciókat közösen bonyolítanak le, s ezzel gazdaságosabban, ugyanakkor eredményesebben használhatják fel az e célra rendelkezésre álló anyagi eszközöket. /mti/

..

te

-5-

bb 8. kállai gyula, a minisztertanács elnöke

tné/s sr cz 1965. október 1.

szabadságának letöltése után pénteken elfoglalta hivatalát./mti/

.-

bb 9. 1,107.000 utas a mávaut különjáratain

hoj/tm/s vg bs 1965. október 1.

a mávaut összegezte az idei kirándulóforgalom adatait. eszerint eddig 23.511 különjáratot indított, amelyeknek 1,107.000 utasa volt, s a kocsik összesen 4,000.000 kilométert tettek meg. 125.113 utassal 3.188 kocsi járt külföldön, összesen 379.185 kilométer hosszú uton. a mávaut nem tudta minden esetben kielégíteni a különjáratok igényeket, különösen májusban és júniusban volt kénytelen elhárítani jónéhány rendelést, mert a menetrendszerű forgalomból nem vonhatott ki autóbuszokat, viszont különjáratok céljára viszonylag kevés kocsi állt rendelkezésre. emiatt sok tervezett iskolai kirándulás is elmaradt.

most, hogy némileg csökkent a külföldi különjáratok száma, a mávaut több buszt adhat az iskoláknak, illetve intézményeknek kirándulásokra, a tit országjáró körutjaira, s az ibusz kedvelt disznótorral, illetve szüreti mulatsággal egybekötött utjaira. a tervek szerint őszi vasárnapokon mintegy száz autóbusz indul különjáratként a hegyekbe, így a bükkbe és a mátrába, a dunakanyarba és a történelmi emlékekben gazdag vidéki városokba./mti/

.-

bb 10. aranycsillogás a szénbányában - új módszer a szénrétegek azonosítására

tz/gk/s vg bs 1965. október 1.

új, szellemes, rendkívül gyors eljárást dolgozott ki egy magyar szakember a szénrétegek azonosítására.

a szén legtöbb bányavidékünkön több rétegben helyezkedik el egymás fölött. ezért, ha egy művelés alatt álló bánya közelében szénre bukkannak, az első feladat megállapítani, melyik rétegre találtak rá, mert ettől függ, hogy érdemes-e alatta további rétegeket keresni, és ha igen, hányat. az egyes rétegek azonosítására eddig többféle módszert alkalmaztak, de mindegyik meglehetősen lassú, hosszadalmas és csak laboratóriumokban végezhető el. /folyt.köv./
8.40/e

- 6 -

M

bb 10./ aranycsillogás.../ 1.folyt./s

dr. soós lászló kandidátus, egyetemi docens nemrég megtalálta azt az eljárást, amellyel a rétegeket a helyszínen a bányában lehet „agnoszkálni”, az eljárás azon alapszik, hogy nálunk csaknem minden kréta- vagy eocénkori barnaszénrétegben olyan vékony bituminites - gyantás vagy viaszos - lerakódások találhatók, amelyek gyakran hosszú kilométereken vagy tízkilométereken keresztül is nagyon szabályosan futnak végig a szén között. eddig ezeket a csikokat is csak akkor lehetett az azonosításra felhasználni, ha a bányából kiemelt széntömböket laboratóriumba szállították és ott tüzetesen megvizsgálták. soós docens viszont lenn a bányában függő - legesen „végigsöpör”, a szénfalon a kvarclámpa ibolyántúli sugaraival, mire ezek az egyébként láthatatlan csikok arany színben kezdenek tündökölni. az, hogy az adott területen hány csik milyen távolságban helyezkedik el egymás fölött, mindjárt meg is határozza a szénréteg „személyazonosságát”, anélkül, hogy mintát kellene felhozni, laboratóriumba vinni és ott hosszadalmas vizsgálatoknak alávetni.

tatabányán most dolgoznak a megfelelő sujtólégbiztos készülék első példányain, a német demokratikus köztársaságban viszont már javában alkalmazzák is az új magyar eljárást. a műszer egyébként a széles-körü nemzetközi tudományos közvélemény elé kerül még az idén, amikor október 18 és 23 között budapesti tizenhat ország körülbelül negyven szakembere számol be majd a fekete-, illetve barnaszének kőzettani vizsgálatával kapcsolatos legújabb kutatásokról./mti/

.-

bb 11. az év végén budapesttől már szerencsig villamosmozdonyok vontatják a szerelvényeket

hoj/hné/s vg bs 1965. október 1.

jól halad a vasutvillamosítás. elkészült és átadták a forgalomnak a miskolc- diósgyőr közötti villamosított pályát, s most már a gőzmozdonyoknál lényegesen erősebb, villanymozdonyok vontatják az eléggé nagy emelkedőn az eddiginél hosszabb szerelvényeket. befejeződött tatabánya- oroszlány között is a felsővezeték építése, bár még rendszeresen nem közlekednek villamosmozdonyok, mert a villanymozdony - vontatás irányításához szükséges kábeleket a posta még nem fektette le. egy hónapon belül erre is sor kerül és utána már az oroszlányból érkező irányvonatok tatabányán át mozdonycsere nélkül haladhatnak győr- hegyeshalom, illetve budapest- miskolc felé.

/folyt.köv./
9.12/e

- 7 -

M

bb 11./ az év végén..../ 1.folyt./s

a máv a legsürgetőbb feladatának a budapest - miskolc-szerencs-nyiregyháza-záhony vonal villamosítását tekinti. 1964-ben felsőzsolcáig épült ki a villamosított pálya, 1965 végén már szerencsig járhatnak a villanymozdonyok, 1966-ban megépül szerencs-nyiregyháza között a felsővezeték, s 1967-ben záhony állomására futnak be a villanymozdonyok. a villamosítással megnő a vonal teljesítőképessége, így a záhonyból budapestre haladó szerelvények közül jónéhányát a nyiregyháza-szerencs-miskolc-budapest vonalra irányíthatnak, s jelentősen csökkenthetik a debreceni vonal túlterheltségét.

gazdagodik a máv villamosmozdony-parkja is. az idén az ipar 13, egyenként 3000 lóerős szilícium-egyenirányításos villanymozdonyt ad a vasutnak, s így a korábban gyártottakkal, illetve a külföldről vásároltakkal együtt 27, korszerű, 3000 lóerős, és természetesen jónéhány régebbi típusú villanymozdonyt állíthat forgalomba./mti/

--

bb 12. magyarországon tervezték ázsia legnagyobb állatgyógysergyártó üzemét - magyar küldöttség utazik ulan batorba az építkezés előkészítésére

le/sk/s ká la 1965. október 1.

tervezők, építész- és gépészmérnökök, biológusok és állatorvosok küldöttsége utazik a közeljövőben ulan batorba, a mongol népköztársaság részére magyarországon tervezett biológiai kombinát felépítésének előkészítésére. a létesítmény generáltervezője a földművelésügyi minisztérium tervező vállalata, az agroterv. a terveket csaknem száz műszaki szakember egy esztendei munkával készítette el; a tervdokumentáció egy sorozata 60 kötetből áll.

az ulan batortól 25 kilométerre felépülő biológiai kombinát ázsia legnagyobb állatgyógyser- és tápszergyártó üzeme lesz. tizenkét hektárnyi területére 28 épület kerül; gyógyszergyártó laboratórium, fermentációs üzem, speciálisan izolált kísérleti állatház, szérum-istálló, vágóhid és sok más, különféle rendeltetésű létesítmény. üzembehelyezése után évente többek között 15.000 liter szérumot, 150.000 liter vakcina- és vírus-készítményt, valamint 300 tonna antibiotikus tápszert állít elő; az állatgyógyászati termékek mennyisége teljes egészében kielégíti majd az ország ezirányú szükségletét. ez igen jelentős, mivel mongólia világviszonylatban élen jár az egy lakosra jutó állatlétszám tekintetében és nép-gazdaságának legfontosabb ágazata az állattenyésztés.
/folyt.köv./
9.17/e

- 8 -

KA

bb 12./ magyarországon..../ 1.folyt./s

a létesítmény hatalmas mérete és sokoldalú rendeltetése miatt amúgy is nehéz tervezési feladatot a helyi természeti-földrajzi adottságok még bonyolultabbá tették. az építészeknek szinte „mozgó talajra”, kellett tervezniük, mivel a hőmérséklet mínusz 40 - plusz 40 fok közötti ingadozása következtében a talaj szintje évente 10-15 centiméternyit is emelkedik, illetve süllyed, s ehhez járul még, hogy a terület erősen földren-geses zónához tartozik. mindez különleges, a hazainál 4-5-ször mélyebb alapozások, speciális vázszerkezetek és építőanyagok alkalmazását teszi szükségessé. az épületek külsejének tervezésénél esztétikai szempontból is figyelembe vették a helyi sajátosságokat, az ország hagyományos építészeti stílusát: a modern hasábalaku épületek egy részének középső szektorára például íves hajlatu tető kerül.

a kombinát gyártási technológiáját ugyancsak magyarországon tervezték. ez lényegében ugyanaz, mint a phylaxia és a vakcina oltóanyagtermelő intézeté, de már ennél is korszerűbb, mivel kidolgozásánál a legújabb kutatási eredményeket, tapasztalatokat is figyelembe vehették. a teljes technológiai berendezést, a bonyolult gépegységektől a legkisebb laboratóriumi felszerelésekig, magyar üzemek gyártják majd, s szállítják mongóliába.

a közeljövőben ulan batorba utazó küldöttség tárgyalásai alapján döntenek majd arról, hogy a nagyszabású terv megvalósításához a magyar szakemberek milyen mértékű részvételére lesz szükség./mti/

--

bb 23. növekszik a zenekedvelő fiatalok tábora békésben - százötvennégy hangverseny egyetlen évadban

vid/tné/s fm cz 1965. október 1.

békés megye városaiban és falvaiban mind több a zenekedvelő fiatalok száma. az iskolákban és a szülői munkaközösségek által szervezett kulturházi zenei oktatásban csaknem ötezer fiatal ismerkedik zenével. a békési fiatalok azonban nemcsak az iskolában, hanem hangversenyeken is szívesen töltenek kellemes órákat. békés megyében 25 községben működik az ifjú zenebarátok köre. az 1965-66-os évadban egyébként 154 hangversenyt rendeznek békés megye városaiban és falvaiban. orosházán, békéscsabán, gyulán, szarvason és másutt is sokan váltanak bérletet a hangverseny sorozatra./mti/

9.25/s

- 9 -

KA

bb. 13. elkészült a mohácsi-sziget öntözőhálózata

vid/ká/sk/e la

1965. október 1.

a mohácsi-szigeten elkészült a nagy, összefüggő öntözőhálózat. a terv szerint a nyár elején kellett volna üzembehelyezni, de az árvízveszély miatt abbamaradtak a munkák.

most állították fel dunafalvánál az első uszó vízkivételi művet, amely percenként harminc köbméternyi vizet emel át a dunából a barkás-csatornába, ahonnan a víz az öntözőcsatornák hálózatába jut. a közeljövőben helyezik el kandafoknál a második uszó vízkivételi művet. ez percenként 120 köbméternyi vizet szivat a dunából a kanda-csatornába. elkészültek a csillapító medencék és a szükséges műtárgyak is: az átereszek, bukók, zsilipek. az új öntözőhálózat révén a dunafalvai, a homorudi, a nagybaracskaai a sárháti és az ujmohácsi termelőszövetkezet, valamint a bajai állami gazdaság ötezer holdon folytathat öntözőes gazdálkodást. lehetővé válik az is, hogy a sziget belsejében lévő riha-tó vízszintjét legalább fél méterrel megemeljék. ezáltal kedvezőbb körülmények között folytathatják a haltenyésztést és könnyebben tudnak öntözni a tóból. az öntözőhálózatot a következő években tovább fejlesztik: a távlati terv szerint tízezer holdra tervezik ki az öntözőes gazdálkodást a szigeten. /mti/

-...-

bb. 22. újabb római sírok a dunaujvárosi építkezéseknél, avarkori temető a város nyugati határában

vid/j/e fm cz

1965. október 1.

a dunaujvárosi muzeum régészei az utóbbi hetekben a városban és határában újabb értékes leleteket, 1400-1600 éves emlékeket találtak.

a castrum-negyedben gázvezeték- és kábelárok-ásásnál, illetve óvodai építkezésnél gyors leletmentésre volt szükség az építkezések miatt. 3.-4. századból származó, 40 római sirt tártak fel, köztük egy hármast, benne egy kis család, anya, apa és gyermekük hamvaival. a sírokban gyöngysorokat, karpereceket, egy vasgyűrűt és egy bronzlemez találtak. a leletmentést folytatják.

a város nyugati határában, a pálhalmi állami gazdaságban vízszint silósás közben bukkantak egy avarkori temetőre, amely már a harmadik avarkori temetkezési hely a mai dunaujváros területén. a sírok a régészek szerint a honfoglalás előtti időkből, 670-ből származhatnak. a sírokban többek között bronz- és ezüst-övreréteket találtak. /mti/

9.30/e

-...-
- 10 -

mti

bb 14. az egyenletes termelés mintáüzemei a gépiparban - újabb három vállalatra terjesztették ki az új módszert

i sl/tr szb vg

1965. október 1.

a beruházó vállalatok és a kereskedelem egyik leggyakoribb panasza, hogy a gépipartól egyenetlenül kapják a megrendelt árut. a szállítások nagyrészt a negyedév, vagy az év végére maradnak, s annak ellenére, hogy végülis a gyártmányok elkészülnek, negyedév közben mégis akadozik az ellátás. e probléma megoldására az év eleje óta új módszerrel, a készáruszállítás havonkénti ellenőrzésével kísérletezik a kohó- és gépipari minisztérium. azelőtt csak a teljes termelési értéket és az export eredményeket vizsgálták, azt is csak negyedévenként.

január elseje óta - egyelőre 16 vállalatnál - elvként írták elő, hogy havonta a negyedévi készáru tervnek legalább 30 százalékát teljesíteni kell, ehhez természetesen a kellő segítséget is megkapják. a negyedév kezdete előtt mindig megbeszélnek, hogy a tervteljesítéshez mire van szükségük, s a nehézségeket a minisztérium segít áthidalni. az eredmény a vártnál is kielégítőbb, a 16 vállalat közül 14 már a negyedévek első hónapjaiban is legalább 32-33 százalékát teljesítette három havi készáru tervének, szállításaik egyenletesek voltak. az egyesült izzó gyártmányainak széles köre ellenére pontosan a terv szerint dolgozott, hasonlóképpen az ikarus gyár, ahol pedig a különleges külföldi rendelések miatt sok műszaki problémával kellett megbirkózni. csupán a szellőzőművek és az elektronikus mérőkészülékek gyára nem teljesítette a kijelölt üzemek közül azt, amit vártak tőle.

a második félév kezdetétől további három vállalatra - a csepel autógyárra, a hajtómű- és felvonógyárra és a csepeli kerékpárgyárra - is kiterjesztették az új módszert. ezzel a gépipar termelésének 28,6 százalékát vonták be a különleges ellenőrzés körébe, s az arányt jövőre 40 százalékra növelik.

most a tüzetesebb vizsgálatok alkalmával kiderült, hogy az egyenletes tervteljesítésnek sokkal kevesebb külső, objektív akadálya van, mint amennyire rendszerint hivatkoznak az üzemek vezetői. az elmaradásoknak legfeljebb 8-10 százaléka származik abból, hogy más gyártól nem kapják meg az anyagot, vagy az alkatrészt. a járműipar, a műszer, a híradástechnikai és a finommechanikai ipar tételes elmaradásának 75 százalékát a műszaki előkészítés, vagy a gyártás hibái idézték elő, amin csak maga a vállalat segíthet. a gyárakban fellelhető tartalékok feltárását segíti a kohó- és gépipari minisztérium, amikor a termelési terveken túlmenően az egyenletes gyártást is megköveteli és ellenőrzi. /mti/

-...-

9.38/- szb

-11-

mti

bb 15. csak új van a nap alatt - a csillagok világának örökös változásairól tartottak előadást a csillagászati héten

t tz/tr szb vg

1965. október 1.

a világegyetemben minden állandóan változik és semmi sem történhetik meg kétszer teljesen azonos módon. ez csendült ki abból az előadásból, amelyet dr. kulin györgy, az uránia csillagvizsgáló igazgatója és róka gedeon tanár tartott a csillagászati héten. előadásukban abból a példából indultak ki, hogy a tavaszi nap-éj egyenlőség ugyan mindig március 21-én van, de ez a nap csak minden 30. évben esik egybe például a teliholddal és csak minden 200 000 esztendőben a jupiter és a saturnus egyébként 20 évenként ismétlődő együttállásával.

amint elmondották, a csillagok világában a tudomány számos olyan periodikus változást ismer, amelyeknek bonyolult kölcsönhatásai gyakorlatilag minden tökéletesen azonos ismétlődést kizárnak. egy részüket magának a földnek az „életmegnyilvánulásai”, hozzák létre. a föld tengelye például ma a gölcöl rudjának utolsó csillagára mutat: most ez a sarkcsillag. a tengely végpontja ~~is~~ is lassan körben jár, mindig más-más égitestet „céloz meg”, és csak kereken 26.000 év múlva juttatja vissza ezt a szerepet a mai sarkcsillagnak.

a föld január elején ötmillió kilométerrel van közelebb a naphoz, mint július elején. ezért rövidebb hét nappal a téli félév, mint a nyári. a föld „nap-közelpontja”, 21.400 év alatt végigvándorol földünk elliptikus pályáján, és lesz idő, amikor nyár derekán leszünk legközelebb a naphoz. akkor majd rövidebb és forróbb lesz a nyár, hosszabb és hidegebb a tél. azonban még ez sem lehet pontosan így, mert közben 92.000 éves periódusban a nap-körüli pálya alakja is változik. elérkezik az a korszak, amikor a föld csaknem szabályos körben jár majd a nap körül, máskor viszont pályája négyszerte laposabb ellipszis lesz, mint ma. ráadásul az a 66,5 fokos szög sem állandó, amellyel ma a föld forgástengelye „rádól”, a pályasíkra: 65,5 és 68 fok között váltakozik kereken 40 000 esztendő alatt.

ha csupán ezekkel a törvényszerűen ismétlődő változásokkal számolunk, akkor is évmilliárdok kellene ahhoz, hogy földünk nagyjából jelenlegi helyzetébe jusson vissza a naprendszeren belül.

mindezt tetézi azonban az egyszeri, nem ismétlődő változások tömege. hiszen a csillagok is csak egyszer keletkeznek, fejlődnek és pusztulnak el, s a különböző pályákon keringő égitestek egymásra gyakorolt hatása adott helyzetben szintén csak egyetlen egyszer érvényesülhet. a jupiter árapálykeltő ereje csak egyetlen egyszer törhetett ketté nemrég egy közelébe került üstökös és ugyanez az erő a saturnuson is csak egyetlen egyszer morzsolhatta szét azt a mindaddig békésen körülötte keringő holdat, amelyek töredékeiből azután kialakult a saturnus-gyűrű. /mti/

9.45/s

- 12 -

mti

bb 16. népfront „parlament”, esztergomban

vid j szb fm

1965. október 1.

a hazafias népfront esztergomi bizottsága sokat tesz azért, hogy a lakosság kívánságait a tanács a lehetőséghez képest minél hamarabb megvalósítsa. az egyik bizottsági ülésen szóba került például, hogy a szép duna-parti sétány világítása nem megfelelő. rövidesen arról számolhatott be a népfront bizottság, hogy a városi tanács megoldotta ezt a kérdést. hogy a lakosok kívánságai minél hamarabb megvalósuljanak, illetve, hogy javaslataikkal kapcsolatban mindig választ kapjanak, a népfront városi „parlamentet”, szervezett. a vitafórumra meghívják a városi pártbizottság vezetőit, a városi tanács elnökségi tagjait, valamennyi osztályvezetőjét, az állandó bizottsági tagokat. jelen vannak természetesen a népfront bizottság tagjai is, és szívesen látnak minden érdeklődőt.

az első fórum nagyon jól sikerült. tizenöten mondták el javaslataikat, véleményüket a négy órán át tartó vitában. sokan tették szóvá például, hogy nagyobb gondot kell fordítani a város tisztaságára, és követelték, hogy erélyesebben lépjenek fel a parkok, a létesítmények rongálói ellen. a jó tapasztalatok alapján a jövőben rendszeresen összehívják a városi „parlamentet”,. /mti/

--

bb 17. Legújabb kombájnukat adták kölcsön fél évre a szlovák bányászoknak az oroszlanóiak

vid lk szb ki

1965. október 1.

évek óta szoros kapcsolatban vannak egymással az oroszlanói és a szlovákiai prievídzai bányászok. többször megáldogatták egymást, kölcsönösen tanulmányozták műszaki fejlesztési terveiket. berendezéseket is adtak már kölcsön kísérletre. így például a szlovákiai zigel bányában sikeresen próbálták ki az oroszlanóiak hkv 1000-es lépegető támjait és a minta alapján hasonlókat készítettek maguknak.

a héten újabb szállítmányt indítanak utnak oroszlanóból a szlovákiai trösztbe. a bányászati kutató intézettel közösen legújabb típusu gépüket, az f-6-os kombájnt adták kölcsön fél évre. az f-5-ös kombájnt továbbfejlesztett típusa mosonyi ferencnek, az oroszlanói szénbányák vállalat fejlesztési osztálya helyettes vezetőjének és omaszta lajosnak, a bányászati kutató intézet gépészmérnökének találmánya. az új gép elődjénél harminc százalékkal nagyobb teljesítményű, és nemcsak elővájásban, hanem fronton is jól alkalmazható. /mti/

9.05/- szb

--
- 13 -

mti

bb. 18. tizedére csökkent a kocsitartózkodás a dunai vasműben

vid/lk/e ki

1965. október 1.

a dunai vasműben mostanában naponta átlagosan hatszáz vasúti kocsi fordul meg, az elmúlt években a megengedettnél hosszabb kocsitartózkodás súlyos millióba került a vállalatnak, de kárt okozott a népgazdaságnak is, mert a vasúti kocsikat egy időre kivonta a forgalomból.

az idén a vasműben a kocsitartózkodási időt a tavalyinál általában tizedére csökkentették, a múlt év első kilenc hónapjában tízmillió forintot is meghaladta a felesleges kocsiállásokért fizetett bírság, az idén viszont ugyanebben az időszakban az egymillió forintot sem érte el.

az eredmény többek között annak köszönhető, hogy a vasútállomás és a gyár között menetrendszerű közlekedést vezettek be, a gyáron belül az egyes nagyüzemeket grafikon szerint szolgálják ki kocsival, ezzel a módszerrel meghatározott időben rendszeresen kielégítik az üzemek vasúti kocsi igényeit, hozzájárul a javuláshoz az is, hogy a vasmű üzemében dolgozó szállítási felelősöket hanyagság esetén megbírságozzák és ugyanakkor prémiumfeladattá tették a kocsiállások csökkentését, az irányvonalak számának növelése is segítette a tartózkodási idő csökkentését, az idén az év elejétől hétszáz irányvonalat indítottak a vasműből az ország különböző részeibe, vagy a határon túlra. /mti/

bb. 21. a siklósi járásra vonatkozó érdekes adatok a bécsi kancelláriai levéltárban

vid/j/e fm cz

1965. október 1.

dr. kopasz gábor pécsi levéltáros a magyar küldöttség tagjaként vett részt bécsben a nemrégiben zárult 12. nemzetközi történetiszakos kongresszuson, ezt az alkalmat felhasználta arra, hogy az osztrák állami levéltárban és a hozzá csatlakozó kancelláriai levéltárban magyar vonatkozású anyagok után kutasson, így találta meg a siklósi járás 44 községéről a török uralom alóli felszabadulást követő első összeírást, amely az 1695-1696-os évekre vonatkozóan a siklósi kerületben található minden adózóról táblázatos kimutatást nyújt, mivel a pécsi levéltár anyagából ezek az adatok hiányoznak, fényképmásolatban vagy mikrofilmen bécsből megkérlik és igykiegészítik a hazai levéltári anyagot. /mti/

10.02/e

- 14 -

mti

bb. 19. országos jelentőségű kísérletek, új magyar szabadalmak a dorogi erőműben

vid/tné/e ki

1965. október 1.

a dorogi erőművet a magyar villamosipar kísérleti üzemének jelölték ki, új magyar szabadalmakat, újításokat, technológiai eljárásokat próbálnak ki, s az itt szerzett tapasztalatok alapján terjesztik el országosan, eredményeik iránt a kgst tagállamain kívül kapitalista országok is érdeklődnek.

már ötven küldöttség tanulmányozta például az erőterv egyik szabadalmát, az úgynevezett kényszeradagolású pernyeszállító berendezést, ez a találmány főleg vízben szegény vidéken működő erőműveknek előnyös, az erőművektől ugyanis több száz tonna pernyét kell naponta elszállítani, a hagyományos rendszerű szállítóberendezésekkel egy tonna pernye elszállításához 8-16 köbméter víz kell, az új megoldással pedig mindössze másfél-két köbméternyi vízre és negyedannyi energiára van szükség, a kényszeradagolású pernyeszállító a gyakorlatban is jól állta a próbát, a dorogon szerzett tapasztalatokat most hasznosítják a bővülő bányászati erőműnél, ahol ezt a rendszert építik fel.

több hónapos kísérlet és mérés bebizonyította, hogy alkalmas országos elterjesztésre az iparterv szabadalma, az üveghűtőtorny is, sok előnye van a hagyományos faszerkezetű hűtőtornyhoz szemben, a víz a nagy üvegtáblákon filmszerűen folyik le, s mivel nagy felületen érintkezik a levegővel, gyorsabban hűl ki, építési költsége 25-30 százalékkal olcsóbb a hagyományosnál, s az építés időtartama is lényegesen kevesebb, az üvegtornyoknak nincsenek faelemei, tehát sokkal tartósabbak, mint a gyorsan korhadó faszerkezetek. /mti/

bb. 20. magas tápértékű cirkoskukoricát silóznak a körösök vidékén

vid/ká/sk/e la

1965. október 1.

a szarvasi öntözési és rizstermesztési kutatóintézetben új silókészítményekkel próbálkoznak, jól bevált a szemescirok silóban való tárolása, kevés helyet foglal el, a legsürgősebb őszi munkák idején nem kell külön szárítani, magtárban tárolni, igen jó étvágygerjesztő, „étlap-gazdagító”, takarmány, különösen a sertések számára, másik módszer szerint a silókukoricát szarvasi nemesítésű barnacirokkal vetették felül, így a terméshozam haldanként 80-100 mázsával volt magasabb, mint a tiszta vetésű silókukoricáé, ráadásul a fehérjetartalom 30-40 százalékkal magasabb, a takarmánycirokban igen sok a cukor, s ez kellemes ízt ad a silónak, szívesen fogyasztja a jószág, a cirkos silókukorica fővetésként és másodvetésként egyaránt bő termést adott a körösök vidékén. /mti/

10.10/e 10³⁵ P₂

- 15 -

mti

bb 24. hat-nyolc csomós sebességgel áramló vízben hajó-
festékeket ,, vizsgáltnak,, veszprémben

vid/lk/s ki bs

1965. október 1.

a veszprémi nehézvegyipari kutató intézet munkatársai széleskörű vizsgálatssorozatot indítottak a legmegfelelőbb hajó-
festékek kiválasztására. az intézetben száz mintalemezre lengyel, norvég és magyar gyártmányú bevonatokat vittek fel és korszerű berendezésekkel figyelik, hogyan állják a próbát a tengeri hajók festékei. laboratóriumi körülmények között, ugynevezett klímazsekrényben mesterségesen állítják elő a kívánt hőmérsékletet, sőt pontosan ,, utánozzák,, a sós, magas páratartalmu tengeri levegőt is. megfigyelik, hogy az óvó-bevonatok milyen mértékben tartják távol a különböző algaféléket, amelyek letelepednek a vízvonál alatti részekre és lassítják a vízijármű mozgását. a kísérletek legérdekesebb részét különleges berendezésekben végzik el. a most elkészült próbamedencében a tengervíznek megfelelő összetételű vizet eresztenek, amelyet szivattyúkkal állandó mozgásban tartanak. a medencében elhelyezett próbalemezek között 6-8 csomós sebességgel áramlik a ,, tengervíz,, s ezzel pontosan a mozgásban lévő tengerjáró bevonatát érő hatásoknak megfelelő körülményeket teremtenek.

festékmintákkal bevont próbalemezeket helyeztek a vegyipari kutatók a balatonba, sőt, kubai szakemerek segítségével, a karib-tengerben is kipróbálják a mintákat./mti/

--

bb 27. újra permetezik a szabolcsi gyümölcsösöket

vid/ká/tr/s la

1965. október 1.

szabolcs-szatmár megye termelőségvetkezetei javában szüretelik a táj leghíresebb gyümölcsét, a jonatán almát, mégsem lehet félre tenni a növényvédelmi felszereléseket. az almaszedés időszakára a hőmérséklet 18 fok fölé emelkedett, s életre keltette a pajzstetveket. az idén már negyedszer rajzik a megyében ez a veszedelmes kártevő. a fertőzés megakadályozására a homoki gyümölcstermelő gazdaságok - azokban a kertekben, ahol a szüret később kezdődik - újra munkába állították a nagyteljesítményű permetező gépeket. ez a permetezés annyiban különbözik a korábbiaktól, hogy most már nem használhatják a nagyhatású parathion tartalmu szereket. nikotinos káliszappanos oldattal előzik meg a kártevést./mti/

10.15/e 10¹⁰pc

- 16 -

Handwritten signature

bb. 25. ebben az évben már tizezer tonna jóminőségű meszet ad a hejőcsabai új meszetgyártó üzem

vid/lk/e ki

1965. október 1.

a hejőcsabai cement- és mészműben százmillió forint költséggel épülő új, korszerű mészüzem munkái a beruházó és a kivitelező vállalatok jó együttműködésének eredményeként a tervezettnél gyorsabban haladnak. így az első földgáztüzelésű aknakemencében már megkezdték a termelési próbákat. a két hete tartó próbaüzemelés kedvező tapasztalatokkal szolgált. a kemence teljesítménye a várakozásnak mindenben megfelel, naponta 40-50 tonna elsőosztályú minőségű meszet égetnek benne. a többi négy kemencénél is az utolsó simitásokat végzik, s a dolgozók felajánlásuknak megfelelően arra törekednek, hogy december helyett november 7-ig fokozatosan ezeket is átadhassák próbaüzemelésre. a határidő megrövidítése lehetőséget nyújt arra, hogy ebben az évben már mintegy tizezer tonna égetett meszet adjanak a felhasználóknak. /mti

bb. 26. száznyolcvanezer hold savanyu talajt javítottak meg eddig vas megyében

vid/ká/sk/e la

1965. október 1.

a savanyu talajokban bővelkedő vas megyében 15 évvel ezelőtt kezdődött a szervezett talajjavítás, s azóta évről évre mind nagyobb területen teszik termővé a földeket. 1950-ben még csak 734 holdon, 1960-ban 9300 holdon, az elmúlt évben pedig már több mint 20 000 holdon javították meszezéssel a földeket. eddig összesen 180 000 holdat meszezték, a megye szántóterületének felén javították meg a talaj termőképességét.

az idén 21 000 holdon 16 000 vagon javítóanyagot - mészkőport, mészsizapot - használnak fel. az ezévi rendkívül sok csapadék hátráltatta a talajjavító vállalat munkáját, ennek ellenére jó szervezéssel, a gépek fokozottabb kihasználásával teljesítik a tervet.

a meszezés megyszerte érezteti hatását a terméseredmények növekedésében. a szentgotthárdi járásban a talajjavítás előtt nem termeltek kukoricát, a meszezés után a járás 9 tsz-ében 16,70 mázsa - májusi morzsolt - volt a holdankénti átlagtermés. kondorfán egy meszezett táblán 16 mázsás ősziárpa termést értek el. számottevően nőtt a kenyérgabona és a kapásnövények termésátlaga is. /mti/

10.28/- szb

-17-

Handwritten signature

bb 28. az új évadban csak magyar darabokat játszik a békés megyei jókai színház

vid/j/s fm cz 1965. október 1.

a békés megyei jókai színház tartja évek óta a legtöbb tájékoztatást. esőben, sárban hóvihárban és szép időben egyaránt betartják a programot, s estéről-estére százak tapsolnak a falvak kulturtermeiben műsoruknak. békés megye termelészövetkezeti parasztsága nagyon megszerette a társulatot, évente több ezren váltanak bérletet, a legjobb termelészövetkezetekben pedig szinte hagyomány már: jutalomként színházba küldeni a jól dolgozó tagokat. a békés megyei jókai színház szívesen tűzi műsorára az új magyar drámákat, felkarolja a fiatal magyar szerzőket. ebben az évadban például csak magyar darabokat játszanak. öt prózai mű és ugyanannyi zenés darab kerül bemutatásra. többek között cserhalmi: évforduló, sántha: bíró juli, csepregi-hegedüs-szöllősi: a vízözön című műveit láthatják a társulat előadásain./mti/

--

bb 29. új körzeti könyvtár és klub sárváron

vid/j/s fm cz 1965. október 1.

új körzeti könyvtárat létesítenek sárváron, a községfejlesztési alaphól vásárolt épületben. a könyvtár épületében klubot is berendeznek. az új létesítmény a kertvárosi kerület mintegy 3600 lakosának, zömmel nyugdíjasoknak napközi otthonául, szórakozóhelyül is szolgál. a klubot rádióval, televízióval látják el, s több újságot járatnak.

a tanács a községfejlesztési alaphól az épület vásárlására 70.000 forintot költött. az átalakítást jórészt társadalmi munkával és helyi anyag felhasználásával végzik el. sárvár új középületét a tervek szerint október közepén adják át rendelkezésére./mti/

--

10.40/s

- 18 -

Mh

bb 30. varsói szilveszterre készül a pécsi ifjú utazók klubjának 30 tagja

vid/j/s fm cz 1965. október 1.

a pécsi városi művelődési házban működő ifjú utazók klubjának 265 tagja közül eddig 140 járt külföldön és most is újabb utazásokra készülnek. a soron következő közös utiprogram varsókrakkói szilveszteri utazás lesz: a pécsi fiatalok harminc tagú csoportja tölti a szilvesztert varsóban a kultúra és tudomány palotájában. ennek előkészítéseként lengyel nyelvtanfolyam is indult.

a fiatal utazók pécsi klubja egyébként a hetenként ismétlődő összejöveteleken kívül havonta tart egy-egy nagyobb rendezvényt, míg az elutazás előtt táncesten ismerkednek meg a csoport tagjai. ezenkívül a pécsre érkező külföldi fiatalok kalauzolásáról is gondoskodnak. legutóbb egy hallei csoportot fogadtak és segítettek nekik a városnéző program összeállításában./mti/

--

bn 31. gazdaságosan termel az ország legkorszerűbb acélgyártó kemencéje

vid/tné/s ki la 1965. október 1.

a dunai vasmű acélművében felépített új márz-boelens kemence, az ország legkorszerűbb acélgyártó kemencéje, beváltja a hozzá fűzött reményeket. az első 150 adag acél legyártása után a műszaki mutatók elemzése során megállapították, hogy azok a várakozásoknak megfelelően jobbak, mint a siemens-martin kemencéknél. az új kemencénél az adagtartamok, az adagközi javításokkal együtt, átlagosan 10 százalékkal rövidebbek, mint az eddigi acélgyártó berendezéseknél. a fajlagos hőfogyasztás is kedvező. ugyanis egy-egy tonna acél gyártásához átlagosan öt-hat százalékkal kevesebb kalóriára volt szükség, mint a másik három kemencénél. az új márz-boelens kemencével egyébként eddigi üzemeltetése során kétezer tonna acélt gyártottak terven felül./mti/

--

10.45/s

- 19 -

Mh

bb 32. félmillió mázsa buza terméstöbblet a hajduságban

vid/ká/tr/s la 1965. október 1.

a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetek ebben az esztendőben csaknem fél millió mázsa búzával termeltek többet ugyanarról a területről, mint két esztendővel ezelőtt. 1963-ban nyolc, tavaly tíz, az idén pedig tizenkét mázsa volt a közös gazdaságokban a buza termésátlaga. a magasabb termésátlagokért, az új, korszerűbb eljárásokért esztendők óta folytatott következetes harc gyümölcse ez az eredmény. gondosabban, jobb minőségben, idejében készítették elő a talajt, s nem egy gazdaságban három mázsa műtrágyát használtak fel holddanként. a vetésterület több mint kétharmadán termeltek nagyhozamu bezosztája fajtát és a buza zömét októberben elvetették./mti/

--

bb 33. ötven árvizkárosult család háza épülhet fel az északdunántúli téglá- és cserépipari vállalat tervén felül égetett tégláiból

vid/lk/s ki la 1965. október 1.

az északdunántúli téglá- és cserépipari vállalat üzemében hat és fél millió nyerstéglát tett tönkre a kilencven napig tartó árviz. négy-öt üzemben heteken át szünetelt a munka. a vállalat dolgozói a víz elvonulása után erőfeszítéseiket arra összpontosították, hogy pótolják a termelés kiesést. egymást követő hat vasárnapon tartottak árvizi műszakot. egy-egy műszakban egymillió téglát, illetve cserepet gyártottak, hétköznapokon is termelékenyebben dolgoznak, mint régebben, s így sikerült elérni, hogy szeptember utolsó napjaiig másfél millió égetett téglával telteljesítették esedékes tervüket. ez a mennyiség ötven árvizkárosult család házának felépítéséhez elegendő ./mti/

--

bb. 36. a Lottó nyerőszámai

tné/e bs 1965. október 1.

a sportfogadási és lotto igazgatóság tájékoztatása szerint máron, a szabadtéri színpadon megtartott lottósorsoláson a 40. játékhéten a következő nyerőszámokat húzták ki:

12, 18, 67, 78, 82

/mti/

10.58/s

- 20 -

Ar

bb 34. ősi munkaeszközökkel gyarapodott a karcagi nagykun muzeum

vid/tné/s fm cz 1965. október 1.

négyszáz újabb tárgyi emlékekkel, munkaeszközzel gyarapodott a nagykunság régi kincseit őrző karcagi nagykun muzeum. kiegészítették a kihaló félben lévő népi mesterségek gyűjteményét. a csizmadiák, mézeskalácsosok, s szücsök, kerékgyártók munkaeszközei mellé most egy paraszti eredetű kovácsműhely teljes felszerelését is elhelyezték a muzeumban. a néprajzi emlékek új szerzeményei között van egy faorsós szőlőprés, amelyet a múlt század második felében művészi kézügyességgel faragtak. érdekességnek számítanak a fabödönök, paprikatorók, szövőrokkák, dohányos kapujkák is. az utóbbi gyékényből tejeskőcsög alakúra formálták. a mezőgazdasági emlékek közül az állattartással kapcsolatos pásztroeszközök, kolompok, karikás-ostorok és egyéb tárgyak jelentenek értéket. a muzeum új szerzeményeiből októberben kiállítást rendeznek karcagon. /mti/

--

bb 35. kromatográf, polarográf, spektrofotometer az állattenyésztés szolgálatában

vid/ká/sk/s la 1965. október 1.

bábolnán rendezték be az ország első állami gazdasági takarmány-laboratóriumát. a kilenc helyiségből álló takarmányvizsgálóban korszerű berendezésekkel dolgoznak. kromatográf szolgál az aminosav vizsgálatokhoz, polarográf állapítja meg a takarmányok nyomelem tartalmát. spektrofotométerrel határozzák meg a foszfor és a karotin, langfotométerrel a kalcium, a magnézium és a keményítő tartalmát. a takarmánykeverő üzemből naponta többször vesznek mintát és ezeket még felhasználás előtt gyors, komplex vizsgálattal ellenőrzik. ha valamelyik istállóban rendellenesség lép fel, azonnal elemzik a takarmányt. rendszeres kísérleteket folytatnak annak érdekében, hogy csökkentsék a takarmányfelhasználást. a különféle takarmánykísérletek ellenőrzésére kísérleti istállót építettek a laboratórium mellé./mti/

--

11.05/s

- 21 -

Ar

bb 37. veszedelmes csalót vett őrizetbe a rendőrség

tr/s sr bs 1965. október 1.

Giba János 24 éves foglalkozás nélküli, budapesti lakos ellen körözést adott ki a rendőrség. Giba János a szot fejbélyegzőjének illetéktelen felhasználásával különböző inkasszó vásárlásokat és egyéb visszaéléseket követett el. A szolnoki tiszta szálló portása a rádióban és a lapokban megjelent felhívás alapján pénteken reggel felismerte a szállóban bejelentkező Giba Jánost. A portás azonnal értesítette a rendőrséget. A veszedelmes csalót őrizetbe vették./mti/

-. -

bb 38. időjárásjelentés

tr/s bs 1965. október 1.

A meteorológiai intézet jelenti 1965. október 1-én, pénteken délelőtt:

az évszakhoz képest meleg idő

Közép-Európában a Szovjetunió európai területének déli felében, továbbá Dél-Európa keleti részén magasnyomású képződmény hatására csendes, napos az idő. Az Ibériai félsziget és Nyugat-Európa felett alacsony nyomású rendszer, felhős, esős, hűvös időjárást okoz. Erősen felhős, csapadékos, szeles az idő a Szovjetunió európai területének északi vidékein is, a Sarkvidékről áramló hideg levegő hatására. Hazánkban tegnap 9-11 óráig keresztül sütött a nap. Eső sehol sem hullott. A hőmérséklet napközben általában 21-24, a délkeleti megyékben 24-27 fokig emelkedett. Ma hajnalra 7-12 fokig hűlt le a levegő. A reggeli órákban néhány helyen köd keletkezett, sőt Sopronban ködszítalást is észleltek. Ma délelőtt országsszerte tovább tartott a napos, csendes, szép őszi idő.

Budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 15,6 fok volt, 0,9 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. Ma 12 órakor Budapesten a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

/folyt.köv./

13.20/s

- 22 -

PKA

bb 38./időjárásjelentés/ 1.folyt./s

Várható időjárás szombat estig: ma derült, száraz idő. Holnap kisebb felhőátvonulások, néhány helyen eső, egy-két helyen zivatar. Mérsékelt, időnként élénk déli- délnyugati szél. Helyenként reggeli párásság, köd. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-13, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 20-25 fok között.

a Duna vízállása Budapestnél 287 cm./mti/

-. -

bb 39. jelentős magyar tudományos eredmény a petrokémiai konferencia előtt

tz/sk/s vg bs 1965. október 1.

Harmadik napja tart már a technika házában a petrokémiai konferencia. A pénteki tanácskozáson nagy érdeklődést váltott ki egy magyar előadás, amely a magyar ásványolaj- és földgáz-kísérleti intézet egyik népgazdaságilag is igen fontos kutatási eredményét ismertette a nemzetközi tudományos tanácskozás előtt.

Amint közös előadásukban dr. Szepesy László osztályvezető és nagy zoltán tudományos főmunkatárs közölték, az intézetben sikerült az eddiginél lényegesen gazdaságosabb eljárást találni az acetilénnek metánból való előállítására.

Eddig a metánnak ehhez az ugynevezett részleges oxidációhoz aránylag sok tiszta oxigént kellett felhasználni és ráadásul a metán egy része, mint fűtőanyag vett részt az átalakulásban, mert a belőle képződött hő használták fel az oxidáláshoz. A magyar szakemberek viszont rájöttek, hogy ha a melléktermékként mindig törvényszerűen keletkező hidrogént és szénmonoxidot visszavezetik a folyamatba, azonos mennyiségű oxigénnel sokkal nagyobb hőt lehet termelni. Az eljárásnak tehát - amelyet a laboratóriumi kísérletek is igazoltak már - kettős haszna van. Ezen a réven egyrészt az egész felhasznált metánmennyiség acetilénre alakítható át - hiszen ezen a folyamaton belül mint fűtőanyagra többé nincs rá szükség - másrészt jóval kevesebb kell az igen drága tiszta oxigénből is.

/folyt.köv./
13.40/e

- 23 -

PKA

bb 39./ jelentős magyar...../ 1.folyt./s

a borsodi vegyikombinátban most épül az új acetiléngyár, amely szintén a metánt használja majd fel az acetilén alapanyagául. amennyiben az új eljárás a próbauzemben is jól vizsgázik, megnyílik a lehetőség arra, hogy az egész, előre-láthatólag évi 30.000 tonnás acetiléngyártásnál ezt a gazdaságos módszert alkalmazzák.

az acetilén egyre fontosabb szerepet tölt be a népgazdaságban, mint a pvc alapanyaga. ha tehát gyártását az új eljárással sikerül olcsóbbá tenni, ezzel a pvc előállításának önköltsége is jelentős mértékben csökkenthető lesz. ezenkívül alig becsülhető túl annak a jelentősége, hogy ilyen módon olcsóbbá válik az az acetilén, amit hazánkban is sok-sok millió forintos értékben használnak fel a hegesztéshez./mti/

--

bb 40. megkezdődött a kukorica vetőmag feldolgozása a szenttamási hibridüzemben

vid/ká/tr/s bs 1965. október 1.

a szenttamási állami gazdasági hibridüzemében pénteken megkezdődött az idei kukoricatermés feldolgozása. a helyi és a héki állami gazdaság eddig harminc vagon csöves tengerit szállított az üzem tárolójába. első munkafolyamatként bekapcsolták az olajtüzelésű szárító berendezéseket, megkezdtek a csövek szárítását. ezt követően a kukoricát gépi erővel morzsolják, majd nagyság szerint osztályozzák. az elsőosztályú minőségű hibridkukoricát 25 kilós papír, valamint 60 kilós jutazsákokba csomagolják és fémzárolják. a korszerű üzemben az idén hét-nyolcszáz vagon minőségű hibridvetőmagot dolgoznak fel./mti/

--

13.50/s

- 24 -

AKK

a szerkesztőségek figyelmébe !

sr/j/s bs 1965. október 1.

mai bb 37.számú híriinket visszavonjuk, és helyette a következő hírt közöljük:

bb 37. veszedelmes csalót vett őrizetbe a rendőrség

sr/j/s bs 1965. október 1.

giba jános 24 éves foglalkozás nélküli, budapesti lakos ellen körözést adott ki a rendőrség. giba jános a szot fejbélyegzőjének illetéktelen felhasználásával különböző inkasszó vásárlásokat és egyéb visszaéléseket követett el. a szolnoki tiszta szállóban - a rádióban és a lapokban megjelent rendőrségi felhívás alapján - pénteken reggel felismerték giba jánost. azonnal értesítették a rendőrséget. a veszedelmes csalót őrizetbe vették./mti/

--

bb 41. nyári idővel köszöntött be az október somogyban - 30 fok kaposvárott

vid/ká/sk/s bs 1965. október 1.

gyönyörű, nyári napsütéssel köszöntött be az október somogyban. a hőmérők higanyszála rohamosan emelkedett, s kaposvárott a kossuth téren péntek délután 30 fokot mértek. a megye szántóföldjei is benépesültek: körülbelül 3000 gép, lófogat és több mint 10.000 termelőségvetkezeti gazda szorgoskodott egész nap a földeken, szedték a burgonyát, a cukorrépat, törték a kukoricát, előkészítették a magágyat és vetették a jövő évi kenyérnekvalót./mti/

--

14.42/e

- 25 -

AKK

bb 42. megkezdődött a fatermelési idény a somogyi erdőkből
vid/ká/sk/s bs 1965. október 1.

október 1-én, pénteken reggel a szép napsütéses időben benépesültek a somogyi erdők, kezdetét vette a jövő év szeptember végéig tartó fatermelési idény. a délsomogyi erdő - gazdaság vágásterületein már csattognak a fejszék, bugnak a motorfűrészek, s dőlnek a szép szálfák. százkilencvenkilencezer köbméternyi fát termelnek ki ebben az idényben, amelyből 115.000 köbmétert ipari célokra készítenek elő. a megye másik erdő - gazdaságában, az észak-somogyiban 166.000 köbméter fatömeg ki-termelését kezdték meg az erdei munkások./mti/

..-

bb 43. eredményesen zárta az évet a kislalföldi állami erdő - gazdaság
vid/ká/tr/s bs 1965. október 1.

az erdészek naptárában október elseje az új év első napja. a 28.000 hektáron gazdálkodó kislalföldi állami erdőgazdaság vezetői ezen a napon eredményes esztendőről adhattak számot. erdeikben 135.000 köbméter fát termeltek ki, s ezzel tervüket 100 százalékra teljesítették. külön örömiükre szolgált, hogy az utóbbi 10 évben telepített fiatal hangsági nyárerdőkből hatezer köbméter farost és papírfát szállíthattak az iparnak. a kitermelt fából többek között négyezer köbméter bányadesztkát, háromezer-öttszáz köbméter bányadorongot és ezer köbméter szerrfát készítették. erdőtelepítési és felújítási tervüket hetven hektárral teljesítették. továbbá holdon végeztek felújítást és a harsányban újabb 280 hektáron telepítettek új erdőt. így a lappalajon már 3.200 hektáron növekednek a fiatal nyárfaerdők.

ezen az eredmények minden eddiginél nagyobb erőfeszítést takarnak. a terület 80 százalékát ugyanis hatvan- százhusz napig víz borította. a gazdaság dolgozói az utóbbi három hónapban vasárnap sem pihentek, s nyújtott műszakban dolgozva sikerült teljesíteniük a tervet./mti/

14.47/e

..-
- 26 -

bb 44. kiállítás a borsodi szénmedence kialakulásáról
vid/lk/s ki bs 1965. október 1.

a borsodi szénbányászati tröszt mákvölgyi bányáüzemének művelődési otthonában pénteken geológiai kiállítás nyílt. szemléltető táblákon mutatják be a borsodi széntelepek kialakulását, a mákvölgyi, valamint a többi borsodi széntelőlőhely földtani metszetét, az egybefüggő szénmezőket szétdaraboló vetők jellegzetességeit, az egyes fejtési rendszereket, az alkalmazott korszerű biztosítási módokat./mti/

..-

bb 45. ülést tartott a vegyipari szakszervezet központi vezetősége

szf/hné/s vg bs 1965. október 1-

pénteken ülést tartott a vegyipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége.

szilágyi sándor főtitkár előterjesztette az elnökség javaslatát a dolgozók anyagi, erkölcsi ösztönzésének továbbfejlesztésére. az irányelveket - figyelembevéve a minisztertanács új prémiumrendeletét - úgy határozzák meg, hogy az ösztönzési rendszer az eddiginél gazdaságosabb termelést eredményezzen és a dolgozók életszínvonalának emelkedését szolgálja. a központi vezetőség alapos vita után főbb vonásokban a következőkben határozta meg a vegyiparban alkalmazandó anyagi, erkölcsi ösztönzési rendszer továbbfejlesztésének irányelveit: az időbér-rendszert kisebb területre kell korlátozni és szélesíteni kell a prémiummal kiegészített időbért. a munkások anyagi érdekelttségének fokozása céljából kívánatos arra törekedni, hogy a mozgóbér aránya a jelenlegi 5-6 százalékról a vegyipari dolgozók 10-12 százalékára terjedjen ki.

felhívja a központi vezetőség a vegyipari vállalatokat, hogy az átlagbérek ellenőrzésénél minden esetben vegyék figyelembe a munkáslétszámban bekövetkezett változásokat. felhívják a vállalatokat arra is, hogy a nyereségrészesedés elosztásánál fokozottan vegyék figyelembe a műszaki fejlesztésben szerzett érdemeket.
/folyt.köv./

14.52/e

- 27 -

bb 45./ ülést tartott..../ 1.folyt./s

az erkölcsi ösztönzésnél éljenek jobban a kiváló dolgozó cím és más elismerések adományozásával, teremtsenek nagyobb nyilvánosságot az élüzem címért, a minisztertanács szot vörös vándorzászlajáért folyó versenynek, a szocialista brigádok eredményeinek, felszólította végül a központi vezetőség a szak-szervezet elnökségét, tevékenyebben vegyen részt a bérfejlesztési tervek kidolgozásában és gondoskodjék a dolgozók ilyen irányú jó javaslatainak, kezdeményezéseinek felhasználásáról.

kamarás minálné titkár tájékoztatta a központi vezetőséget a vegyipar évi tervteljesítésének nyolc hónapi eredményeiről, tapasztalatairól. megállapította, hogy a dolgozók általában jól átgondolt vállalatokkal kezdték a felszabadulási munkaversenyt, a timföldgyárak munkásai például 8000 tonna többlettermelést vállaltak az év végéig, ebből az első félévben már majdnem 3000 tonnát legyártottak. eredményesen teljesítik vállalataikat a dorogi szénfeldolgozó vállalat, a tiszamenti vegyiművek és sok más üzem dolgozói is. nyolc hónapi munka eredményeként máris jelentős a túlteljesítés műtrágyából, pvc-porból, gépkocsiabroncsból és több gyógyszerkészítményből. pótolni kell a kőolaj, a bauxit, a polietilén fólia és tömlőgyártás elmaradását. az első félévben a dolgozók egyetértésével általában rendben megtörtént a normarendezés és már jelentkeznek a létszámcsökkentés gazdasági eredményei is. az utolsó negyedévben nagy erőfeszítésre van szükség a gyógyszeripar exporttervének teljesítéséhez, a gumiiipari termékek minőségének javításához.

a jelentkezéshez számosan szóltak hozzá és javaslatokat terjesztettek elő az évvégi munka eredményesebbé tételére.
/mti/

-- mz

14.55/e

bb. 46. háromezer vendég a gyulai várfürdőben

vid/tné/e fm

1965. október 1.

bezárta kapuit az alföld legszebb melegvízi strandja, a gyulai várfürdő, amelyet a hűvös, esős időjárás ellenére a nyáron 300 000 vendég látogatott. közöttük több mint tízezer külföldről érkezett: az európai országokon kívül amerikából, egyiptomból is. számos külföldi család már a jövő nyárra is előjegyeztetett szállást. /mti/

14.56/e

-- 28 --

AK

bb. 47. éjszakai és vasárnapi rakodást sürget a máv

i hbj/hné/e vg bs

1965. október 1.

a felmérések szerint a máv-nak októberben félmillió tonna áruval kell többet szállítania, mint amennyit a terv erre a hónapra előir. a fedettkocsi-igény olyan nagy, amilyenre eddig még nem volt példa. ez érthető is, mert összetorlódtak a mezőgazdasági és az ipari szállítások. többek között októberben sok gyümölcsöt szállítunk külföldre, rengeteg gabonát kell eljuttatni a magtárakba, vetőmag, műtrágyát kér a mezőgazdaság, s ugyanakkor az ipar a fedettkocsik tízezreit igényli cement- és értékes iparcikkek szállítására. a máv megpróbált erre a csúcsgazdasági idényre külföldi vasutaktól bérelni fedettkocsit, ez azonban nem sikerült. sőt, éppen a napokban több nyugati vasutól érkezett kérés a máv-hoz, hogy adjon kölcsön vagonokat.

a vasut szervezési intézkedésekkel próbálja növelni teljesítőképességét. az új diesel- és villanymozdonyok szinte éjjelnappal vontatnak. újabb tartalékmozdonyok forgalombahelyezésével naponta többször is kivontatják az üres kocsikat az iparvágányokról. a ki- és berakás meggyorsítására a vagonok érkezése előtt legalább 3 órával értesítik az érdekelt vállalatokat. a szállítató felekkel egyetértésben újabb irányvonalakat indítanak. ezek és más intézkedések révén, a vasutasok önfeladózó munkájával jelentősen növekszik a kapacitás, ez azonban a probléma megoldásához még mindig nem elegendő. a vasut minden mezőgazdasági terméket, vetőmagot, műtrágyát, üzemanyagot, továbbá az ipar folyamatos termeléséhez szükséges alapanyagot időben rendelkezési helyére juttat, azonban még így is el kell háritania bizonyos szállítási igényeket. az autóközlekedés ígéretet tett, hogy a máv-tól átvállalja rövid távra különböző áruk szállítását. ez is igen nagy segítség. a legnagyobb támogatást azonban az jelentené, ha most már az érdekelt üzemek megoldanák a folyamatos, így az éjszakai és a vasárnapi ki- és berakodást. a máv azt kéri, hogy vasárnap a vállalatok legalább 13 000 kocsit rakjanak meg és mintegy 15 000 kocsit rakjanak ki. /mti/

le

15.206/e

- 29 -

bb 48. megkezdődtek a móri bornapok

vid/ká/sk/s bs

1965. október 1.

a móri községi tanács és az állami gazdaság az idén október 1., 2. és 3-án rendezi meg a hagyományos móri bornapokat. a nagyszabású eseménysorozat pénteken a szabadtéri színpadon megrendezett divatbemutatóval és lottósorsolással kezdődött. a műsor szombaton szőlő- és gyümölcs-termesztési ankétal folytatódik, majd különböző kiállításokat nyitnak meg. vasárnap nagyszabású szüreti felvonulás, szüreti népi játék,

este pedig a hagyományos szüreti bál szórakoztatja a móriakat és a szépszámú vendégsereget./mti/

--

bb 49. jó ütemben halad a kincsesbányai józsef iii-as akna építése

vid/tné/s ki bs

1965. október 1.

az elmúlt évben új akna építését kezdték meg kincsesbányán. a józsef iii-nak elnevezett új bánya építői a tervhez viszonyítva eddig öthónapos előnyt szereztek. nemrégiben készült el a lejtős akna, valamint a légakna rakodója, jelenleg a segédakna mélyítésén dolgoznak.

az új aknának a tervek szerint 1969 decemberére kellene elkészülnie, de ha a bányaépítők tartják az eddigi ütemet, már 1967-ben megkezdhetik a termelést az új bauxitbányában.
/mti/

--

- 30 -

ll

bb 51. ünnepek markusovszky lajos születésének 150. évfordulója alkalmából

t ms/tm/m/sr

1965. október 1.

a magyar orvostársadalom pénteken ünnepélyesen emlékezett meg a 150 évvel ezelőtt született markusovszky lajosról, a nagy orvosreformerről.

délelőtt a magyar tudományos akadémia dísztermében ünnepi gyűlést tartottak, amelyen részt vett dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke. ott volt a csehszlovák j.e. purkine társaság küldöttsége, dr. niederland akadémikusnak, a társaság szlovák tagozata elnökének vezetésével. jelen voltak a fegyveres testületek egészségügyi szolgálatának vezetői, küldöttséggel képviseltették magukat az orvostudományi egyetemek, markusovszky szülőfaluja, a szlovákiai csorba község, valamint a szombathelyi markusovszky kórház.

a megjelenteket babics Antal akadémikus, az akadémia orvostudományi osztályának titkára, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének elnöke köszöntötte, majd dr. trencsényi tiberius, az emlékünnepeket rendező orvosi hetilap főszerkesztője mondott megnyitó beszédet. utána gáti józsef, a nemzeti színház tagja olvasott fel részleteket markusovszky írásaiból.

dr. sós józsef, a budapesti orvostudományi egyetem rektora ünnepi beszédében kiemelte, hogy markusovszky alkotásai ma is élő, éltető elemei a magyar orvostudománynak. első nagy alkotása az orvosi hetilap, a magyar orvostársadalom immár 108 éves legelterjedtebb szaklapjának megalapítása volt. ez a folyóirat nemcsak az orvostudomány és az orvosi gyakorlat, hanem a magyar orvosi szaknyelv fejlődésében is jelentős tényező volt. markusovszky másik nagy alkotása az egészségügy állami irányítói mellett működő tanácsadó-szerv, az országos közegészségügyi tanács létrehozása volt, amely a felszabadulás óta egészségügyi tudományos tanács néven működik. a tanácsnak nagy szerepe volt a markusovszky által kezdeményezett egészségügyi reformok kidolgozásában, többek között a közegészségügyi törvény előkészítésében. végül markusovszky nevéhez fűződik a magyar orvosképzés reformja. mint az egyetemi ügyek minisztériumi előadója, negyedszázados munkássá-
val megteremtette a korszerű magyar orvosképzés alapjait, kialakította az egyetemi képzés rendszerét, tanszékek és klinikák egész sorát valósította meg.

/folyt.köv./

ll

16.00/-n

- 31 -

16²⁰ BJ

bb 51. /ünnepségek ... 1. folyt./m

a tetszéssel fogadott ünnepi beszéd után dr. darabos pál, az orvos egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára átnyújtotta az orvosi hetilap markusovszky -díjait, amelyekkel minden évben az előző évfolyamban megjelent kiemelkedő tudományos cikkek, dolgozatok szerzőit jutalmazzák. az idei markusovszky-díjasok budvári róbert és horváth dezső a pécsi, felkai béla, kovács gábor és pepó jános, a szegedi orvostudományi egyetem klinikáinak munkatársai, nétsági györgy, ketter lászló és balácsi imre /budapesti 3. számú belklinika/, kallay ferenc /heim pál gyermekkorház/, rozsos istván /győr, megyei kórház/, végül riskó tibor és nyárády iván, az országos korányi tbc intézet főorvosai.

az ünnepi gyűlés után dr. kornis pál, a kiadói főigazgatóság helyettes vezetője megnyitotta az akadémia előcsarnokában rendezett jubiláris folyóirat és könyvkiállítás, amely pápai páriz ferenc és más nagy uttorok alkotásaitól napjainkig bemutatja a magyar orvostudományi könyv- és folyóirat kiadás fejlődését.

az ünnepi megemlékezés a budapesti orvostudományi egyetem központi épületével szemben lévő volt uttoró téren folytatódott, amelyet az évforduló alkalmából markusovszky lajos térnek neveztek el. a teret és az ott felállított markusovszky szobrot - papachristos andreas szobrászművész alkotását - a 9. kerületi pártbizottság és tanács nevében dr. bojtor györgy tanácselnök avatta fel, majd dr. trencsényi tibor méltatta a nagy egészségügyi szervező munkásságát, csorba község lakóinak megemlékezését svorc péter tolmácsolta, majd az ünnepség koszoruzással ért véget. elsőnek az egészségügyi minisztérium koszoruját helyezte el dr. szabó zoltán miniszter, utána a magyar tudományos akadémia nevében babics Antal akadémikus, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete nevében dr. noszkay aurnél professzor, a budapesti bizottság elnöke, a csehszlovák j.e. purkine társaság részéről dr. niederland akadémikus koszoruzott, majd egymás után helyezték el koszorujukat a 9. kerület párt-, állami- és társadalmi vezetői, a fegyveres testületek orvosegyetemei és intézményei, a szülőfalu képviselői. /mti /

...-

16.10/-n

-32-

16³⁰ BU

bb 54. a dr. markója imre igazságügyminiszterhelyettes

tm/m/sr

1965. október 1.

vezetésével prágában járt igazságügyi delegáció, mely dr. alois neuman csehszlovák igazságügyminiszter meghívására látogatott csehszlovákiába, pénteken hazaérkezett. /mti/

...-

bb 55. dobi istván, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke

tné/m/sr

1965. október 1.

táviratban üdvözölte dr. julius nyererét, a tanzániai egyesült köztársaság elnökét újraválasztása alkalmából. /mti/

...-

bb 56. nyers rezső előadása

k zs/j/m/sr

1965. október 1.

a budapesti pártbizottság időszerű elméleti és politikai kérdésekről szóló előadássorozatában pénteken az építőköri rózsa ferenc művelődési házában nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára előadást tartott „népgazdaságunk helyzete és nemzetközi gazdasági kapcsolataink,, címmel. /mti/

...-

le

16.12/-n

-33-

16³² BU

bb 52. bányászok traktoron - ipari munkások segítik az őszi mezőgazdasági munkákat

vid ö kz vm ká

1965. október 1.

a megkésett aratás, a kapások kései érése miatt az egyébként is nehéz feladatot jelentő őszi munkák országsszerte alaposan összehorlódottak, s mind az előző évihez, mind pedig a tervezetthez mérten elmaradás mutatkozik. a rendkívüli körülmények között sok termelőszövetkezetünk fordult a kéressel a környékbeli ipari üzemekhez, hogy szabadságot adják azokat a mezőgazdasági munkákhoz, elsősorban traktorvezetéshez értő dolgozóikat, akik - természetesen megfelelő díjazás ellenében - részt akarnak venni az őszi betakarításban. a kérések meghallgatásra találtak. a segítőkészség különösen szép példáját szolgáltatták borsod megyében az ormosi, a szuhakállói, az alberttelepi és a sajkóközi bányászati szocialista brigádjai azzal, hogy magukra vállalták a szabadságolások miatti termelés-kiadás pótlását. a megye bányái és ipari üzemei ezideig többszáz munkásukat engedték szabadságra. ezen túlmenően - szombat délután és vasárnaponként - mintegy 10.000 ipari dolgozó és bányász segít a munkaerőhiánnyal küzdő közös gazdaságokban. szolnok megyében a martfői cipőgyár dolgozói közül szombat-vasárnaponként mintegy 1.500-an segítenek a helyi és a tiszaföldvári gazdaságokban. a szolnoki 7.sz. autóközlekedési vállalatnál a gépkocsivezetői jogositvánnyal rendelkező hivatali dolgozók alakítottak „mezőgazdasági” brigádot. szabadidejükben 30-40 gépjárművel segítik a sűrű műtrágyaszállítás lebonyolításában. pest megyében, ahol mintegy 50.000 hold vető- és mélyszántással maradnak el a terv időarányos előírásaitól, a gépek maximális kihasználásával - kétműszakos üzemeltetésével - igyekeznek meggyorsítani a munkát. nagy segítséget jelent ebben a vonatkozásban annak a csaknem 100 traktorosnak a munkába állása, akiket a fővárosi üzemek küldtek a megye termelőszövetkezeibe. az „ipari traktorosok”, november végéig dolgoznak a földeken.

baranyában - a mecseki hegyháton és a komlói bányászati körzetében - hasonló módon biztosították, hogy a szántótraktoroknak legalább a fele két műszakban dolgozhasson. a mecseki szénbányászati tröszt kossuth-bányai üzeme vállalta, hogy elkészíti a gazdaságok részére a hiányzó és csak nagy utánjárással beszerezhető gépkatrészeket s ezzel számottevően csökkentette a műszaki hiba miatt vesztendő gépek számát. a megye ipari üzemei, vállalatjai sok olyan szántásra alkalmas traktorral rendelkeznek, amelyeket az őszi hónapokban hosszabb-rövidebb ideig nélkülözhetnek. ha szükség lesz rájuk ezeket is - a vezetőkkel együtt - a szövetkezeti gazdaságokba irányítják./mti/

16.20/-n

16²² BU

- . -

-34-

le

bb 57. tovább kell fejleszteni a termelőszövetkezetek gazdasági melléktevékenységét - ülést tartott az országos termelőszövetkezeti tanács

t ie vm ká

1965. október 1.

a termelőszövetkezetek gazdasági melléktevékenységéről, jogi ügyeinek intézéséről, verseny-értékelésének továbbfejlesztéséről és új norma-könyvről tárgyalt az országos termelőszövetkezeti tanács, amely losonczi páál földművelésügyi miniszter elnökletével pénteken ülést tartott a földművelésügyi minisztériumban. az ülésen részt vett erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára is.

az első napirendi pontnál a tanács megállapította, hogy jelenleg a termelőszövetkezetek teljes termelési értékének 11.6 százaléka származik mellék-, azaz a növénytermesztési és állattenyésztési ágazaton kívüli tevékenységből, a mezőgazdasági termeléstől eltérő tevékenység azonban csak 1-2 százalékot tesz ki. figyelemre méltó, hogy az azonos természeti adottságok között és hasonló állóeszköz-állománnyal gazdálkodó szövetkezetek közül a mezőgazdasági főágazatok termelési értéke ott magasabb, a növekedés üteme ott gyorsabb, ahol a melléktevékenység is nagyobb arányú. a kedvező hatás magyarázata elsősorban az, hogy a melléktevékenység folyamatos pénzbevételt és a tagok számára egyenletes foglalkoztatási lehetőséget biztosít, aminek különösen a gyenge termőhelyi adottságokkal rendelkező termelőszövetkezetekben van igen nagy jelentősége.

a termelőszövetkezetek gazdasági melléktevékenységét jelenleg egy 1961-ben kiadott rendelet szabályozza, az akkori helyzetnek megfelelően eléggé szűkös. azóta bebizonyosodott, hogy a szövetkezetek számos, akkor nem engedélyezett feladat ellátására is képesek, s melléktevékenységük fejlesztése előnyös és szükséges is. az országos termelőszövetkezeti tanács elé terjesztett rendelettervezet szerint a fejlesztésnek az az alapelve, hogy a melléktevékenység népgazdasági, illetve helyi szükségletet elégítsen ki, helyi lehetőségeket - termelőkapacitásokat, nyersanyagokat - használjon fel és biztosítsa a termelőszövetkezeti tagok egyenletes foglalkoztatását, munkaerejének, szakképzettségének jobb kihasználását. a javaslat a gazdasági melléktevékenységet hat ágazatba csoportosítja. a segédüzemek körébe a szövetkezetek gazdasági műhelyei tartoznak, amelyek a munkacsúcsokat kivéve egyes időszakokban sokféle szolgáltatással láthatják el az erre igényt tartó külső megrendelőket. ehhez viszont fel kell oldani a szolgáltató jellegre vonatkozó jelenlegi korlátozásokat. az igen szűkös feldolgozó tevékenység bővítése ugyan csak hasznos lenne mind a népgazdaságnak, mind az egyes szövetkezeteknek. a gyorsan romló mezőgazdasági termékek egy részét, elsősorban az ipar szükségletén felüli és a hullott gyümölcsöt, zöldséget, célszerű lenne helyben feldolgozni, mert ezzel sok nyersanyag-vesztés, valamint ide-oda szállítás küszöbölhető ki. egyes hentesárak és száraz tésztafélék készítése, valamint helyenként a kenyérsütés mind a helyi munkaerő és termelőkapacitás kihasználása, mind a helyi lakosság ellátása szempontjából előnyös lenne.
/folyt.köv./

16.30/-n

-35-

le

/bb 57. tovább.....1.folyt./vm

a jelenlegi jogszabályok azonban nem teszik lehetővé a szövetkezeteknek az említett és egyéb, ezekhez hasonló tevékenységek folytatását, az új rendeletnek tehát változtatnia kell ezen a helyzeten. a termelőszövetkezetek melléküzemeihez jelenleg az építési alapanyagok kitermelése és az építőanyagok készítése tartozik; ezt a talajjavító anyagok - tőzeg, mészpor - kitermelésével akarják bővíteni. kertészeti, illetve kertépítési munkákkal a szövetkezetek most is foglalkoznak, de ennek elveit jogszabályban még nem rögzítették. mivel egyes szövetkezetek termelő és munkaerő kapacitása még a felsorolt melléktevékenységek gyakorlásával sem használható ki teljes mértékben és egyenletesen, indokolt, hogy állami vállalatok, intézmények részére bér munkát végeztesse. végül: a melléktevékenység keretében a szövetkezetek eddig is elláthattak bizonyos, az előbbi kategóriákba nem tartozó közérdekű feladatokat, de a rendelet szerint csakis helyi jellegűeket. az új tervezet szerint gondos mérlegelés és engedélyezés esetén a szövetkezetek elvégezhetnek minden olyan közérdekű feladatot, amelynek ellátására alkalmasak.

a termelőszövetkezetek országos tanácsa a termelőszövetkezetek gazdasági melléktevékenységére vonatkozó tervezet tartalmával egyetértett. javasolta azonban a földművelésügyi minisztériumnak, hogy ebből ne miniszteri rendeletet alkossanak, hanem terjesszék a kormány elé, mivel a melléktevékenység alapelveit és egyes részleteit illetően más tárcák jóváhagyását is meg kell szerezni.

a tanács elé terjesztett másik rendelettervezet a termelőszövetkezetek jogi ügyeinek intézéséről szól. a rendeletet alapvetően az teszi szükségessé, hogy a termelőszövetkezetek fejlődése nagymértékben függ a működésüket, gazdasági tevékenységüket, termelési-értékesítési kapcsolataikat meghatározó jogszabályok érvényesülésétől, s ezért jogi ügyeiket szakképzett, a szövetkezet mindennapi munkájában részvevő jogászok útján kell intézniük. az országos termelőszövetkezeti tanács feladatairól szóló 1965 márciusi kormányhatározat már leszögezi, hogy a termelőszövetkezet jogi ügyeinek intézését tagként felvett vagy munkaszerződéssel alkalmazott jogtanácsos látja el. a kormányhatározat alapján most készülő, - s a tanács pénteki ülésén helyesléssel fogadott - rendelet tervezete elsősorban azt kívánja biztosítani, hogy a termelőszövetkezetek jogi ellátottság szempontjából azonos helyzetbe kerüljenek a velük szerződéses viszonyban lévő vállalatokkal.

/folyt.köv./

16.42/-n

-36-

/bb 57. tovább....2.folyt./vm

az országos termelőszövetkezeti tanács határozatot hozott a termelőszövetkezeti verseny értékelésének továbbfejlesztéséről. a módosítás elsősorban azt a célt szolgálja, hogy a kedvezőtlen természeti és közgazdasági adottságokkal rendelkező szövetkezetek is résztvehessenek a közös gazdálkodás fejlődését ösztönző versenymozgásban. a tanács megvitatta a termelőszövetkezetek norma- és díjtételeit tartalmazó új kézikönyv tervezetét is, s egyetértett azzal, hogy ezt a nem kötelező erejű, de a munkaegység-számításhoz és jövedelemelosztáshoz fontos segítséget nyújtó anyagot a földművelésügyi minisztérium adja ki.

az országos termelőszövetkezeti tanács ülése losonczy páál zárszavával ért véget./mti/

bb 60. ünnepség a központi tiszthelyettes-iskolán

vid vt gk vm sr

1965. s október 1.

pénteken ünnepséget rendeztek a központi tiszthelyettes-iskolán, az idén végzett hallgatók bucsuztatása alkalmából. jelen volt az ünnepségen köteles jení altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, dr.szabó sándor, az mszmp békés megyei bizottságának titkára, a néphadsereg tábornoki karának számos tagja, ott voltak a kisz, a tanács, a különböző társadalmi szervezetek képviselői és a végzetek hozzátartozói is.

homoki imre ezredes, iskolaparancsnok mondott beszédet. szavaira az új tiszthelyettesek közül hantos ferenc főtörzsőrmester válaszolt, s társai nevében is megfogadta: minden erejükkel, tudásukkal a dolgozó népet, a hazát szolgálják.

az ünnepséget követő diszebédén köteles jení altábornagy, dr.szabó sándor és az iskola parancsnoka mondott pohárköszöntőt./mti/

bb 70. dobi istván üdvözlő távirata ahmed sékou toure-hoz

lk vm sr

1965. október 1.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte ahmed sékou toure-t a guineai köztársaság elnökét guinea nemzeti ünnepe alkalmából./mti/

16.45/-n

-37-

bb 50. aláírták a magyar-görög kulturális és tudományos kapcsolatok 1965/1966. évi munkatervét

t áe/hné/m/fm

1965. október 1.

a magyar népköztársaság és a görög királyság kormányküldött-ségei budapesti tárgyalásokat folytattak, amelyek során kidolgozták a két ország kulturális és tudományos kapcsolatainak 1965/1966. évre szóló munkatervét. a kölcsönös megértés szellemében lefolyt tárgyalások eredményeként pénteken a kulturális kapcsolatok intézetében dr. rosta endre, a kki ügyvezető elnöke, a magyar delegáció vezetője és constantin himarios rendkívüli és meghatalmazott nagykövet, a görög delegáció vezetője, aláírta a munkatervet. az aláírásnál megjelent beck istván nagykövet, a külügyminisztérium főosztályvezetője, a művelődésügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézete több vezető munkatársa, valamint a magyar tudományos és kulturális élet számos ismert személyisége.

a munkaterv jelentősen kibővíti a két ország kapcsolatait: lehetővé teszi tudományos szakemberek számára a kölcsönös tanulmányutakat. görögországban magyar archeológus, filologus szakemberek végezzenek majd kutató munkát, magyarország pedig többek között görög egyetemi hallgatók itteni tanulmányainak lehetőségét biztosítja. bővülnek az irodalmi kapcsolatok iródelegációk látogatásai, és irodalmi alkotások kölcsönös fordításai révén. a nagy könyvtárak mindkét országban fokozzák a mikrofilmek, publikációk cseréjét. tervbe vették nagyobb művészeti együttesek vendégszereplését, zeneművészek és színházi szakemberek, filmművészek tanulmányutjait. a következő évben mindkét országban több kiállítást rendeznek a két nép életének, művészetének megismertetése céljából. /mti/

...-

bb 53. szombaton nyílik csók istván emlékkiállítása a nemzeti galériában

t tf/sk/m/fm

1965. október 1.

csók istván műveinek bemutatásával adózik a magyar nemzeti galéria a nagy magyar festő emlékének, a mester születésének 100. évfordulója alkalmából. jóllehet az évforduló hivatalos napja február 13-án volt - a tárlatot nem véletlenül időzítették októberre: a galéria évek óta a muzeumi hónap idején századunk egy-egy kiemelkedő magyar festőjének alkotásait vonultatja fel. /folyt.köv./

16.50/-n

-38-

le

bb 53. /szombaton 1. folyt./ m

most a csók-kiállítással az a rendezvény-sorozat folytatódik, amellyel 1963. októberében berény róbert festményeit, a tavalyi muzeumi hónapban pedig dési huber istván műveit vittük a közönség elé - mondotta a galéria pénteki sajtófogadásán márfy albin helyettes főigazgató. a megjelent újságírókat, kritikusokat, művészettörténészeket ezután telepy katalin, a kiállítás rendezője kalauzolta végig a teremsoron, ahol mintegy 160 alkotást helyeztek el.

budapesti legutóbb 1955-ben - csakugy, mint fél évszázaddal korábban, 1914-ben - a műcsarnokban volt nagyszabású csók-kiállítás. az elmúlt tíz esztendőben felkutatták s ebben az anyagban már bemutatják a közönségnek a mester több eltűntnek, vagy megsemmisültnek vélt művét. közülük az egyik legjelentősebb a fiatalkori „cseledészerzőnél”, amely a 19. század végig francia piktorok hatásáról tanuskodik, annak a jegyeit viseli magán - csók istván első párizsi tartózkodásának örökségeként. ebből az időszakból való a „krumplitisztító”, is, továbbá az „urvacSORA-osztás”, és a „szénagyűjtők”. ez utóbbi festmény 1894-ben antwerpenben, 1900-ban pedig párizsban aranyérmét nyert; a magyar állam akkor megvásárolta. két változata is szerepel az „árvák”, című kompozíciónak, amely először elnyerte az egykori képzőművészeti társulat ezer forintos nagydíját, majd 1894-ben bécs és ugyancsak antwerpen aranyérmét. a milleniumra készült történelmi festmények közül sok sikert hozott csóknak 24 négyzetméteres vászna báthori erzsébet rosszlelkű tetteiről, bűnös szenvedélyéről; e kompozíció témája: a várurnó szolgáló jobbágyleányokat jégfürdő s locsolással kínoztat halálra. ennek a műnek is két aranyérmes szereplése volt; münchen, 1897 és párizs, 1900. a nemzeti galéria kiállításán e monumentális kompozíció fotomását mutatják be, mivel az eredeti kép a második világháborúban székesfehérváron eltűnt.

a kiállítás további részein a nagybányai korszak képei, a második párizsi látogatás több éves termése, az ujbóli hazatérés után született balaton-sorozat, majd a dunaföldvári években festett művek sorakoznak. az utolsó terem anyaga a „háboru és béke”, triptichonjával zárul,-

a kiállítás ünnepélyes megnyitása szombaton 12 órakor lesz; pátzay pál, kossuth-díjas kiváló művész mond beszédet. /mti/

...-

16.59/-n

-39-

17⁴⁵ 00

le

bb 58. a szekszárdi borvidék rekonstrukciójáról tanácskoztak a tolna megyei képviselők

vid/ká/sk/m

1965. október 1.

tolna megye országgyűlési képviselői pénteken szekszárdon tanácskoztak, az ülésen részt vett virágh istván, a megyei pártbizottság titkára és szabópál antal, a megyei tanács vb elnöke, a képviselőket szücs lajos, a tolna megyei tanács mezőgazdasági osztályának vezetője tájékoztatta a szekszárdi történelmi borvidék rekonstrukciójáról. a híres borvidéken nagyarányú az eróziós kár, a csapadék évente és holdankint 150 mázsa termőföldet hord le a domboldalakról, csak szekszárd környékén mintegy 21 millió forint az ebből eredő veszteség. a kár csak komplex-felújítással és modern, nagyüzemi szőlőgazdálkodással akadályozható meg. a szekszárdi állami gazdaság már 800 hold új telepítést végzett, s gépekkel műveli a teraszosan ültetett szőlőt. a további felújítás most már a termelőszövetkezetekre vár. ehhez új rekonstrukciós kiviteli terv elkészítésére van szükség.

a továbbiakban virágh istván, a megyei pártbizottság titkára, a megye ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági eredményeiről, s fejlesztésének távlatairól tájékoztatta az országgyűlési képviselőket, akik délután megtekintették a szekszárdi állami gazdaság új szőlőültetvényeit. /mti/

...-

bb 59. svájci szerszámgépkiallitás nyílt a technika házában

t tz/sk/m/ki

1965. október 1.

pénteken délután a technika házában svájci szerszámgépő kiállítás nyílt meg, amelyet közösen rendezett meg a genfi tarimex részvénytársaság, a gépipari tudományos egyesület, valamint a kohó- és gépipari minisztérium műszaki tudományos tájékoztató intézete.

a kiállításon üzemközben mutatják be a svájci szerszámgép- ipar értékes gyártmányait, különböző típusu palást- és alak- köszörű gépeket, eszterga automata és revolver-automata, gépeket, valamint sablonmaró és egy optikai uton beállitható víz- szintes helyzetfuró gépet.

a kiállítás október 10-ig tekinthető meg a technika házában naponta 10 és 18 óra között. /mti/

...-

le

16.59/-n

-40-

17⁴⁵ 30

bb 63. finta sándor szobrászművész kiállítása szolnokon

vid/j/m/fm

1965. október 1.

a szolnoki szigligeti színház előcsarnokában pénteken - magyarországon első ízben - bemutatták finta sándor turkevei származású világhírű ~~szobrászművész~~ szobrászművész hagyatékát. a hajdani ecsegi kisbajtár életutját, művészi munkásságát rideg gábor művészettörténész ismertette. finta sándor a tanácsköztársaság idején több alkotást készített az első magyar proletár államról. a „sztrájk” című plakettjét hivatalos okmányok fejbélyegzőjének szánta a munkáshatalom kormánya. 1920-ban, a tanácsköztársaság bukása után kivándorolt amerikába, és ott töltötte alkotásban gazdag életét. szobrai brazilia és az egyesült államok számos városát díszítik. halála előtt több mint félszázados munkássága kiemelkedő alkotásait szülővárosára, turkevére hagyományozta. nemrégiben hozatta haza a hagyatékot művelődésügyi kormányzatunk, a kiállítás iránt nagy az érdeklődés a tiszaparti városban. /mti/

...-

bb 64. új iskola és két új orvosi körzet dunaujvárosban

vid/tné/m/fm

1965. október 1.

pénteken dunaujvárosban, az újtelepen új négytantermes iskolában kezdődött meg a tanítás. az iskolát és a hozzákapcsolódó pedagógustakást 1,8 millió forintos költséggel építették. 240 diák, - valamennyi az egyre népesedő és új családi házakkal bővülő telep lakója, - nyolc osztályban tanul az új iskolában.

az új városrészek építése szükségessé tette, hogy dunaujvárosban az orvosi körzetek számát is növeljék. október elsejével a kertvárosi, valamint a castrum-városrészi és a dózsa györgy uti új lakók ellátására két új orvosi körzetet létesítettek a városban. péntektől kezdve az eddigi 8 helyett tíz sztk. - körzeti orvosi rendelő működik dunaujvárosban, az öt gyermekgyógyászati szakrendelésen kívül. /mti/

...-

le

17.34/-n

-41-

17⁵⁰ 30

bb 61. ülést tartott a baranya megyei intéző bizottság

vid tné vm ki

1965. október 1.

a baranya megyei intéző bizottság pénteken pécssett tartott ülésén részt vett dr. timár mátyás pénzügyminiszter, a bizottság elnöke is. a napirenden a mecsek vidéke idegenforgalmának fejlesztése érdekében tett idei intézkedéseket és a jövő évi feladatokat beszélték meg. elmondották, hogy pécssett megkönnyíti a vendégek elhelyezését a nyár derekán felavatott mecseki kemping és a napokban megnyílt a belvárosi turistaszálló. ez utóbbi szobáit már hetekre lefoglalták az országjárók. abaligetén befejezéshez közeledik a 300 személyes önkiszolgáló étterem építése. harkány gyógyfürdőn új öltözősort építettek, befejezéshez közeledik a fürdő téliesítése, a községben pedig a szennyvízcsatorna rendszer üzembehelyezése és jövőre az ivóvíz ellátást szolgáló vízmű is megépül. sikonda fürdőn a közeli hetekben kezdték meg új strandmedence építését. a bizottság 1966-ra három millió forint értékű fejlesztési programot tervez, amelyből elsősorban a már meglévő üdülő-, kiránduló- és gyógyhelyeket korszerűsítik, szépítik. bejelentették, hogy a pécsváradi napok évente ismétlődő programja jövőre nagyszabású jubileumi zrínyi ünnepséggel bővül./mti/

bb 62. tolna megyében az idén eddig negyvennégy millió forint kártérítést fizetett ki az állami biztosító

vid lk vm ki

1965. október 1.

szekszárdon pénteken sajtótájékoztatón ismertette az állami biztosító tolna megyei igazgatósága, hogy az idén eddig 44 millió forint kártérítést fizetett ki. ez az összeg tízmillió forinttal több mint az igazgatóság bevétele ebben az évben. elmondották, hogy az idén a megyében huszonöt alkalommal hullott jégeső 87 termelőszövetkezeten pusztította el a termést. ezeknek a közös gazdaságoknak eddig 23 millió forint kártérítést fizettek.

az árvíz okozta károkat még nem teljes egészében mérték fel, de máris ötmillió forinttal kártalanították a legjobban sújtott közös gazdaságokat./mti/

17.40/-n

17 50 DU

-42-

bb. 65. elutazott a kijevei egyetemi küldöttség debrecenből

vid j/fm/gy/cz

1965. október 1.

a debreceni kossuth lajos tudományegyetem és a kijevei sevcsenko egyetem közötti együttműködési egyezmény alapján több napot debrecenben töltött a kijevei egyetem háromtagú küldöttsége. a szovjet-vendégek az egyetem életével ismerkedtek, különböző tanszékeket látogattak meg, találkoztak professzorokkal és előadásokban számoltak be a kijejben végzett tudományos munkákról. a vendégek pénteken bucsuztak debrecenből. budapestre utaztak, ahol néhány tudományos intézményben tesznek látogatásokat, s onnan térnek vissza kijejbe./mti/

bb. 66. negyvenöt év a szülésznői pályán

vid tné/fm/gy/cz

1965. október 1.

a hódmezővásárhelyi kórház szülészeti osztályáról 72 éves korában nyugdíjba ment petrik emilia, aki 45 évig dolgozott a szülésznői pályán. a városban és a környék 80 000 holdas tanya-világának kis házaiban tízezer gyermek születésénél volt jelen az elmúlt négy és fél évtized alatt. akad olyan család hódmezővásárhelyen, ahol 13 gyermeket segített a világra.

a népszerű „milcsi néni”, gazdag szakmai tapasztalatait a jövőben is átadja az ifjabb generációnak: minden hónapban néhány napra ezután is bejár majd dolgozni régi munkahelyére./mti/

bb. 67. szalmás béla festőművész emlékkiállítására győrt

vid j/fm/gy/cz

1965. október 1.

pénteken a győri xantus jános muzeum képtárában megnyitották szalmás béla festőművész emlékkiállítását. a magyar nemzeti galéria által rendezett tárlat megnyitó ünnepségén olcsai kiss zoltán kossuth-díjas szobrászművész méltatta a magát szegénysorból felküzdött művész munkásságát. /mti/

17.44/-n

17 50 DU

-43-

bb. 68. mentőállomást avattak az ōrségben

vid tné/fm/gy/cz

1965. október 1.

pénteken új mentőállomást adtak át rendeltetésének szentgotthárdon. az ōrségi tájegység és a környező mintegy husz község betegeit szállíthatják majd késedelem nélkül orvoshoz az új létesítmény gépkocsijaival. az erre a célra a megyei markusovszky kórház rendelkezésére álló pénzüsszeget a járási tanács és a falvak községfejlesztési alapjából egészítették ki. így jött létre a megye hatodik mentőállomása. két gépkocsival, s a legmodernebb felszerelésekkel látták el: injekciók, kötszerek, gyógyszerek, motoros belélegeztető, a járművek karbantartásához akkumulátor és egyéb fontos szerszámok állnak rendelkezésre.

dr. oravecz béla, az országos mentőszolgálat főigazgatója avatta fel pénteken délelben az új létesítményt, s adta át bíró józsefnek, a járási tanács vb elnökének. /mti/

..

bb. 69. jogfejlődésünk időszerű kérdéseiről tanácskoztak balatonfüreden

sk vid/fm/gy/cz

1965. október 1.

balatonfüreden dr. bodogán jánosnak, a veszprém megyei tanács vb elnökének megnyitó szavaival pénteken megkezdődtek a veszprém megyei jogásznapiak. a kétnapos tanácskozáson elsőnek dr. gellért györgy, a legfelsőbb bíróság elnökhelyettese jogfejlődésünk időszerű kérdéseiről tartott előadást. elmondotta, hogy a legtöbb jogágazatban már újak váltják fel a régi, elavult jogszabályokat. jogrendszerünk egészségesen fejlődik, különösen az elmúlt öt éve jogalkotó munkája volt kiemelkedő, több átfogó kódex született. az utóbbi évek következetes jogalkotó tevékenységével leraktuk a szocialista jogrendszer alapjait. társadalmi és gazdasági fejlődésünk azonban szükségyszerűen követeli, hogy lépést tartson vele a jogalkotás is.

a továbbiakban elmondotta, hogy szakembereink számos kodifikációs munkán dolgoznak, többek között készül a szabálysértési törvénykönyv tervezete. az előadó foglalkozott néhány földjogi és a termelőszövetkezeteket érintő jogi kérdéssel is. pénteken még a kártérítési jog időszerű kérdéseiről és az államigazgatási jog alkalmazás irányelveiről tanácskoztak. /mti/

..

bb. 72. próbauton az új 100 tonnás uszódaru

t st/tné/ki/gy/cz

1965. október 1.

a magyar hajó- és darugyár angyalföldi gyáregységéből pénteken új 100 tonnás uszódarut küldtek próbautra. a lengyelország részére készült darut rövidesen rendeltetési helyére szállítják. /mti/

..

17.50/-n

-44-

le

bb 71. budapestre érkezett a szovjet társadalomtudományi akadémia küldöttsége

tm/m/sr

1965. október 1.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására pénteken budapestre érkezett az szkp központi bizottsága mellett működő társadalomtudományi akadémia küldöttsége i.a. hljabics-nak, az akadémia helyettes rektorának vezetésével.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren szerényi sándor, az msmp központi bizottságának tagja, a pártfőiskola igazgatója fogadta. jelen volt g.i. turjanyica, a budapesti szovjet nagykövetség tanácsosa is. /mti/

..

bb 73. a kanadai statisztikai hivatal elnökének megbeszélései budapesten

i s/tné/m/ki

1965. október 1.

néhány napot hazánkban töltött w.e. duffett, a kanadai statisztikai hivatal elnöke és megbeszéléseket folytatott magyar statisztikai szakértőkkel. a vendéget fogadta péter györgy, a központi statisztikai hivatal elnöke is.

w.e. duffett pénteken elutazott hazánkba. /mti/

..

bb 74. sarlós istván lipcsébe utazott

i hi/sk/m/sr

1965. október 1.

sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke több napos látogatásra az ndk-ba utazott, s a lipcsei főpolgármester meghívására részt vesz a 800 éves város jubileumi ünnepségein. /mti/

..

17.52/-n

-45-

le

bb 77. itt a vánasszonyok nyara - derült, szép idő: az alföldön 27-29 fokos nyári meleg - valószínűleg szép időt hoz az október

i cs/gk/m/ká

1965. október 1.

a szovjetunió európai területe fölött nemrégiben kialakult hatalmas anticiklon-rendszer, továbbá a földközi-tenger felől legutóbb közép-európa fölé áttolódott kisebb anticiklon visszahozta a kedden és szerdán átmenetileg megszakadt szép időt, ami a kárpát-medencében már szeptember 24-én elkezdődött. a budapesten mért napi középhőmérséklet már csütörtökön egy fokkal volt magasabb a sokévi átlagnál, pénteken pedig a maximumok általában 23-26, több alföldi tájon 28-29 fokig emelkedtek. a napi középhőmérséklet legalább másfél fokkal volt magasabb az időszak normáinál.

a meteorológiai intézet távprognózis osztályán tájékoztatásul elmondották, hogy a csütörtökön és pénteken beköszöntött csöndes, derült időt a rendszerint szeptember 25 és október 3 között kialakuló ugynevezett vánasszonyok nyara kategóriájába sorolhatjuk. október 3 és 4 között többnyire törés következik be: az átlagos 20 fokról 18.5 fokra süllyed a középhőmérséklet szintje. az első hullámot azonban rendszerint még októberben, ritkábban novemberben is követik kisebb fölmelegedési periódusok. a meteorológusok valószínűnek tartják, hogy a rendkívül csapadékos, hűvös tavasz és nyár után az idei október sokat pótol a mulasztásokból, a tavasszal, nyáron elmaradt napsütésből, melegből. a meteorológiai feljegyzések szerint a hűvös nyarak után az esetek 70-75 százalékában kellemes, többnyire derült október következik.

a magasnyomású időjárás helyzet valószínűleg huzamosabban megmarad, noha az északnyugat-európa fölötti ciklon kisebb hűvöshullámokkal máris fenyegeti a szépnek ígérkező „pótnyarunkat”, az igazi „demoklesz kardja”, pedig a spitzbergák felől indult sarki hideg első erősebb hulláma, amelynek éle pénteken elérte a balti államokat. valószínűnek látszik, hogy ez az északi hideghullám vasárnapra eléri a kárpátok láncát. ha át tud törni a kárpát-medencébe: az éjszakai lehülés fokozódik, a nappalok azonban akkor is egyelőre derültek maradnak.

szombaton még tart a derült, szép idő, legfeljebb az ország délnyugati és északi megyéiben lesznek kisebb felhőátvonulások, esetleg szórványos esők is. a hőmérsékleti maximumok ország-szerte 20-25 fokig emelkednek./mti/

...-

le

17.59/-n

-46-

bb 75. ülést tartott a kneb

i di tr vm sr

1965. október 1.

a központi népi ellenőrzési bizottság pénteken ülést tartott. a kneb elnöke tájékoztatta a bizottságot a papiripar fejlesztésének tavalyi vizsgálata óta kiadott intézkedések eredményeiről. a kneb felmérése szerint a gazdasági bizottság határozatának végrehajtása jó ütemben halad. a papirgyártás bővítését szolgáló építési munkák és a gépi beruházások kivitelezése meggyorsult. az érintett szervek jó együttműködésének eredményeként például a fűzfői gyár rekonstrukciója után a próbaüzemeltetést öt hónappal a határidő előtt megkezdték. a jelentés felhívja az illetékesek figyelmét, hogy az ország vegyes-lombos faállományát a papiripar fejlesztésénél fokozottabban vegyék számításba. a bizottság a tájékoztatást tudomásul vette, majd megtárgyalta és elfogadta a vidéki közegészségügyi helyzet egyes kérdéseinek vizsgálatáról készült jelentést./mti/

...-

bb 76. ismét megnyílt a nemzeti múzeum „történeti butorok”, című kiállítása

i ol gk vm fm

1965. október 1.

a múzeumi hónap alkalmából a magyar nemzeti múzeum disztermében pénteken ismét megnyílt a „történeti butorok”, című kiállítás. az átrendezett anyagban - újabb szerzemények mellett - a közönség előtt rég nem szerepelt becses műtárgyakat is bemutatnak. az újonnan beszerzett butorok közül különösen figyelemre méltó egy tizenhetedik századi ugynevezett leveles-szekrény és a sebők-család címeres, gazdagon díszített asztala. a terem közepén beethoven egyik zongorája látható, a londoni broadwood-gyár által 1817 tavaszán ajánlékozott hangszer, amely a múlt század végén, liszt ferenc hagyatékával együtt került a múzeumba./mti/

...-

bb 81. újabb részvétáviratok

k ms tm vm

1965. október 1.

rónai sándor elhunyt alkalmából újabb részvétáviratok érkeztek társadalmi és tömegszervezetektől, külföldi közéleti személyiségektől és budapesten akkreditált diplomatáktól. táviratban fejezte ki részvétét a román kommunista párt központi bizottsága és a román szocialista köztársaság államtanácsa is./mti/

...-

le

18.42/-n

-47-

bb 78. Legkedvesebb szerepeiben mutatkozik be budapesten suna korad török operaénekesnő

i/ol/gk/m/fm

1965. október 1.

a pénteki operaházi próba után a hét egyik érdekes zenei vendége, suna korad, a fiatal török énekesnemzedék hazánkban vendégszereplő képviselője nyilatkozott az mti munkatársának:

- örömmel készülök a budapesti fellépésekre, annál is inkább, mert úgy tudom, hogy hosszú évek óta nem járt hazámbeli vendégszereplő a magyar fővárosban. mindössze három napra érkeztem, de máris nagyon tetszik az önök szép budapestje.

- eredetileg hangszeres pályára készültem, s zomboraművészi diplomát is szereztem az ankarai konzervatóriumban. közben énekelni is tanultam és 1953 óta ezen a pályán működöm. kilenc éve vagyok tagja az ankarai operaháznak. repertoáronon 13 operára szerepel, köztük a „traviata”, a „rigoletto”, a „lammermoori lucia”, a „szevillai borbély”, és „az alvajáró”. az utóbbi években gyakran szerepelek külföldön, szinte állandóan távol vagyok törökországtól. többször énekeltem a szovjetunióban, felléptem már csehszlovákiában, románában, bulgáriában, jugoszláviában, több nyugatnémet nagyvárosban, a párizsi nemzeti operában és londonban egy tv-koncerten, ahol egy műsorban szerepeltem yehudi menuhinnal és margot fonteynnal.

- a magyar közönségnek két legkedvesebb szerepemben, „a szevillai borbély”, rosinájaként és a „lammermoori lucia”, címszerepében mutatkozom be az operaház október 3-án, illetve 9-én előadásán. /mti/

bb 80. magyar kormányküldöttség a vörös kereszt bécsi konferenciáján

tné/k/ms/m/sr

1965. október 1.

a magyar népköztársaság kéttagú kormánydelegációval képviselteti magát a vörös kereszt október 2-től 9-ig bécsben tartandó 20. nemzetközi konferenciáján. a kormánydelegáció vezetője dr. réczei lászló nagykövet, tanszékvezető egyetemi tanár. /mti/

18.50/-n

48-

bb 82. Közlekedési balesetek

k/bc/sk/m/sr

1965. október 1.

a 9. kerületi gubacsi ut és timót utca kereszteződésénél székely tiber, 30 éves főelőadó, motorkerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy másik motorkerékpárral. ennek vezetője, kápolnai tiber 30 éves sofőr súlyosan megsérült.

a 8. kerületi baross utca 88. számú ház előtt molnár lászlóné, 24 éves segéd munkást elütötte egy 74-es trolibusz. molnár német súlyos sérüléssel kórházba szállították. /mti/

bb 83. felavatták vácott gábor józsef emléktábláját

k/hné/m/fm

1965. október 1.

egy esztendővel ezelőtt, 1964 október 1-én hunyt el gábor józsef, munkásmozgalom harcosa, vác -alsóvárosi szegény családban született. már a század elején bekapcsolódott a munkásmozgalomba, a felszabadulás után az ideiglenes nemzetgyűlés tagja és a debreceni kormány kereskedelem- és közlekedésügyi minisztere volt. később külkereskedelmi, majd diplomáciai pályán működött.

szülővárosa, vác utcát nevezett el gábor józsefről. pénteken egykori tanintézete, az alsóvárosi általános iskola falán márvány-emléktáblát lepleztek le, az ünnepségen - a városi párt- és tanácsszervek vezetőinek és a magyar partizán-szövetség képviselőjének jelenlétében bernát kálmán, a helyi tanács művelődésügyi osztályának vezetője mondott beszédet. /mti/

19.00/-n

-49-

le

bb 79. külföldi elektroncsövek, mérőműszerek és készülékek a józsef attila utcai uttörő boltban

t kf lk vm vg

1965. október 1.

az ezermester és uttörőbolt vállalat józsef attila utcai üzletében pénteken délután bemutatót tartottak, az eddig csak uttörő cikket árusító boltban különleges külföldi elektroncsöveket, valamint mérőműszereket és készülékeket is forgalomba hoznak, s ezeket a cikket láthatták az érdeklődők.

a vállalat az elfekvő készletek hasznosítására hozott utasítás nyomán gyűjtötte össze az ipar, a kutatás és a népgazdaság egyéb területeiről ezeket a cikket. az árusítást október 4-én kezdi meg a józsef attila utcai uttörő bolt./mti/

bb 84. dr. bartha tiber püspök nyilatkozata

k sr j vm sr

1965. október 1.

dr. bartha tiber püspök, a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsának elnöke nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának:

- a keresztyén békekonferencia mozgalma, bár még csak nyolc éves, máris világméretű mozgalommá vált, amelyben európai egyházakon kívül számos ázsiai, afrikai, észak- és délamerikai keresztyén egyházi csoport is képviselve van. ez a rohamos növekedés mindennek előtt annak tulajdonítható, hogy a mozgalom céljai az egyszerű emberekhez, a keresztyén hívőkhöz szólnak, amikor az a törekvésük, hogy felrúzzák a keresztyén egyházak lelkiismeretét és mozgósítsák őket az atomháború veszélye elleni küzdelemre. a modern tömegpusztító fegyverek teremtette helyzetben a háború elleni harc, a háború kiküszöbölésére irányuló erőfeszítés az egész emberiség összefogását követeli tekintet nélkül fajra, színre, világnézeti különbségre. ebből az összefogásból kell kivenniük részüket a keresztyén egyházaknak és a keresztyén hívőknek is. erre szólít fel és ezt munkálja a keresztyén békekonferencia mozgalma.

- a mozgalom eddig két világméretű nagygyűlést rendezett prágában. az elsőt 1961-ben, a másodikat 1964-ben. ezek határozatai szólnak a világ népeihez, kormányaihoz, a keresztyén egyházak vezetőihez és gyülekezeteihez, s olyan kérdésekben mondanak eligazító szót, amelyek ma az egész emberiséget foglalkoztatják, mint például a hidegháború elleni küzdelem, a német kérdés békés megoldása, a gyarmati rendszer teljes felszámolása, az évszázadokon át gyarmati uralom alatt élő népek felemelkedése.
/folyt.köv./

19.03/-n

-50-

/bb 84. dr. bartha.....1. folyt./vm

- a keresztyén békekonferencia legszélesebb körű vezető testülete, az 50 országból mintegy 150 tagot számláló tanácsadó bizottság a magyarországi egyházak meghívására október 13-18-ig budapestben tartja ülését. ezt az ülést kisebb fontos bizottsági tanácskozással előzik meg, többek között pl. a szines népek életét tanulmányozó bizottság ülése, amely a keresztyén egyházak szerepét és feladatát vizsgálja az ázsiai, afrikai és délamerikai népek társadalmi helyzetében.

- a budapesti tanácskozásokra nagyon sokan jelentkeztek, a magyarországi egyházak képviselői mintegy 200 külföldi vendéget fogadnak, közöttük neves keresztyén személyiségeket. a tanácsadó bizottság ülésének főtémája: szolidaritás és együttműködés az igazságosságért és békéért. erről dr. j. l. hromádka professzor, a prágai comenius fakultás dékánja, lenin-békedíjas közéleti személyiség tart előadást. a főtémát különböző kontinensek keresztyén előadói világítják meg az egyes világrészek különleges szempontjai szerint. egy afrikai, egy indiai, egy délamerikai és egy európai előadó referátuma hangzik el.

- a magyarországi protestáns egyházak örömmel készülnek a tanácsadó bizottság magyarországi ülésére, hiszen az egész magyar néppel együtt szeretnék hozzájárulni a háború leküzdéséhez, a még fennálló vitás kérdések békés megoldásához. külföldi vendégeink nemcsak ezen a nagyszabású nemzetközi konferencián vesznek részt, hanem alkalmuk lesz megismerkedni a magyarországi egyházak életével is. két vasárnap, október 10-én és 17-én mintegy 40 templomban prédikálnak külföldi vendég igehirdetők. a vendégek megismerkednek fővárosunk és hazánk kulturális, szociális és egyéb létesítményeivel. meggyőződésünk, hogy helyesen képviseljük a magyarországi egyházak véleményét, ha kijelentjük, hogy igen sokat várnak a keresztyén békekonferenciától, mivel a magyarországi keresztyén egyházak is azok mellett a törekvések mellett emelik fel szavukat, amelyek az emberiség jólétét és békességét kívánják elősegíteni./mti/

bb 91. százezer forintos kár - öngyulladásból

vid gk vm

1965. október 1.

a zala megyei baki állami gazdaság felsőrajki vicsor-pusztai üzemegységében öngyulladás következtében lánggalobbant husz vagon szalastakarmány. a zalaegerszegi, a nagykanizsai és a bázakerettyei állami tüzoltók csak többórás küzdelem árán tudták lokalizálni a tüzet. a kár az előzetes becslés alapján mintegy százezer forint./mti/

20.25/-n

-51-

bb 85. eltemették dr. rubinyi mőzest, a pen club alelnökét

t if/tr/m/fm

1965. október 1.

a rákoskereszturi temetőben pénteken délután mély részvét-
tel kísérték utolsó útjára dr. rubinyi mőzes író, nyelvész
és irodalomtörténész, nyugalmazott egyetemi tanárt, a magyar
pen club alelnökét, a magyar írók szövetségének tagját. a tem-
etésen a gyászoló család tagjain kívül nagy számban megjelen-
tek a magyar irodalmi élet, a tudós társadalom neves képvisel-
ői, az elhunyt egykori pályatársai, barátai, ismerősei, ta-
nitványai és tisztelői.

trencsényi-waldapfel imre az írószövetség nevében mondott
bucsubeszédet:

- rubinyi mőzes életének 84 esztendejéből 65 évet a magyar
nyelv- és irodalomtudományoknak szentelt: 1900-ban jelent meg
első értekezése az akkori vasárnapi ujságban a moldvai csán-
gók között végzett kutatásairól s az akadémiai mikszáth-kiadás
legutóbbi kötetén, amelyen ott van az ő keze-nyoma is, még
alig száradt meg a nyomdafesték. hosszú életpályája a magyar
irodalom történetének több korszakán ivelt végig. amikor - szü-
lővárosában, debrecenben elvégezve a középiskolát - budapesten
beiratkozott az egyetem bölcsészeti karára, még élt jókai, javá-
ban dolgozott mikszáth is, az egyetemen pedig gyulai pál volt
a magyar irodalomtörténet professzora. fiatal korában cikkek,
tanulmányok egész sorával állt ki a sokak által elmarasztalt
vajda költői nagysága mellett, később a harmincas években egyik
oszlopa, motorja lett a vajda jános társaságnak, ahol pályatár-
saival a magyar irodalom haladó hagyományainak, s az antifasisz-
ta költészet megszólaltatásának olykor kemény, de biztos böl-
csőjét ringatták. munkásságának a többi között igen értékes feje-
zeteként - és régebbi nagy hiányt pótolva - mélyre hatolva tanul-
mányozta petőfi, majd mikszáth nyelvezetének egyéni sajátossá-
gait. számos író, költő irodalmi útját egyengette sok-sok írásá-
val, kritikájával, tanulmányával.

a magyar nyelvtudományi társaság képviselőjében szépe györgy
bucsubeszédet. /mti/

...

19.30/-n

-52-

bb 86. megnyitották a néprajzi muzeum „indonézia művészete,
címmű kiállítását

t ol/tm/m

1965. október 1.

pénteken ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának
titkára ünnepélyesen megnyitotta a budapesti néprajzi muzeum
„indonézia művészete, címmű kiállítását. a megnyitón meg-
jelent sarino mangunpranoto, az indonéz köztársaság budapes-
ti nagykövete, aki ajándékot nyújtott át a muzeum igazgatójá-
nak.

a néprajzi muzeum, a lipcsei museum der völkerkunde, vala-
mint a budapesti keletázsiai művészeti muzeum anyagából rendezett
nagyarányú bemutatón többek között batikolt anyagokat,
szőtteket, maszkokat, ékszereket, fegyvereket, szobrokat,
festményeket, kosárfonásokat és szépen díszített pajzsokat lát-
hatnak az érdeklődők. /mti/

...

bb 87. több mint 40.000 látogató a múcsarnokban - az országos
képzőművészeti bemutató tárlatvezetési programja

i if/tr/m

1965. október 1.

a péntek esti zárórakor jelentették a múcsarnokból: a 10.
magyar képzőművészeti kiállításra érkező látogatók száma - a
két héttel ezelőtti megnyitás óta - meghaladta a 40.000-et. a
nagy érdeklődésre tekintettel; a közönség kérésének eleget
téve a múcsarnok most tárlatvezetési programot dolgozott ki,
hogy a látogatók szakszerű magyarázat kíséretében ismerked-
hessenek meg mai képzőművészetünk eredményeivel, a kiállítá-
son felsorakoztatott több száz festmény, szobor és iparművésze-
ti alkotás stílusirányzataival, értékeivel, a művészek munkás-
ságával. a látogatók csoportjait a következő időpontokban ka-
lauzolják művészettörténészek:

szombatnapként 11, 12, 16 és 17.30 órákon; vasárnaponként 1/4 11-
kor, 1/2 12-kor, valamint 16 és 17.30 órákon indulnak a cso-
portok; kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken 15, illetve
16 órákon tartanak tárlatvezetést. hétköznap délutánonként,
amennyiben megfelelő számú érdeklődő jelentkezik: kérésre a
hivatalos időpontokon túl is biztosít a múcsarnok képzett tár-
latvezető szakembert. az ilyen csoportok látogatását a 228-406-
os telefonszámon kell bejelenteni. /mti/

...

19.34/-n

-53-

bb 90. szovjet és magyar ismeretterjesztő szakemberek csere-tanulmány utja

k tf tr vm 1965. október 1.

a tit meghívására pénteken budapestre érkezett a szovjetunió össz-szövetségi ismeretterjesztő társulatának 42 tagú küldöttsége. a tudósokból, társadalom- és természettudományi, valamint műszaki szakemberekből álló delegáció tagjai budapestben és vidéki városokban számos művelődési intézményt keresnek fel, s megbeszéléseket tartanak a szovjet és a magyar népművelő intézmény együttműködéséről.

ugyancsak pénteken utazott el a szovjetunióba a tudományos ismeretterjesztő társulat 30 tagú küldöttsége az ottani testvérszervezet meghívására a szovjet ismeretterjesztés eredményeinek megismerésére és módszereinek tanulmányozására./mti/

-. -

bb 92. évadnyitó a szegedi kamaraszínházban

vid tné vm fm 1965. október 1.

pénteken este a szegedi nemzeti színház kamaraszínházában tóth miklós-bródy tamás „köztünk maradjon,„ című zenés vígjátékával nyitották meg az évadot. a főbb szerepeket kovács zsuzsa, király levente, décsy györgyi, szendrey ilona, károlyi istván és marosi károly játszotta. a darabot angyal mária rendezte. a díszletek sándor lajos, a jelmezek bene jánosné és horváth ferenc tervei alapján készültek a zenei vezető csala benedek volt./mti/

-. -

bb 94. a marica grófnővel nyitott a szolnoki szigligeti színház

vid j vm fm 1965. október 1.

pénteken szolnokon megkezdődött a színházi évad. a szigligeti színház kálmán imre „marica grófnő,„ című nagyoperettjével nyitotta meg kapuit. a darabot lovas edit rendezte, a főszerepeket hubay anikó és rózsa sándor játszotta./mti/

-. -

19.40/-n

-54-

bb 88. maga alá temette a beomló föld

vid/gk/m/ 1965. október 1.

nagykanizsán, a víz- és csatornázási vállalat udvarán csatornaépítés közben beomlott a föld és maga alá temette kató istván 38 éves nagybakónaki lakost, a vállalat segédmunkását. katót életveszélyes állapotban szállították a nagykanizsai városi kórházba./mti/

-. -

bb 89. több mint két hónapi szünet után ismét megnyílt az olvasószolgálat a széchenyi könyvtárban - a legnagyobb arányú raktárrevízió és rendezés a könyvtár történetében

i áe/sk/m/fm 1965. október 1.

több mint két hónapi szünet után, pénteken ismét megnyíltak az olvasótermek, s megkezdődött a kölcsönzőszolgálat az országos széchenyi könyvtárban. a hosszú nyári szünet alatt a könyvtár történetében a legnagyobb arányú raktárrevíziót és rendezést kezdték meg, illetve részben befejezték. a csaknem 4 millió könyvtári dokumentum közül több mint 600.000 kötetet vizsgáltak meg, erre azért volt szükség, mert az évtizedek folyamán sok régi könyv egykori feldolgozása avulttá, a hiányos katalógusadatok miatt nehezen hozzáférhetővé vált. a leltározás során több régi, a katalógusból hiányzó művet is megtaláltak: főként az ugynevezett kolligátumok alapos átvizsgálása gyarapította sok új adattal a könyvtár hatalmas katalógus-állományát. ezekben a nem egyszer több évszázados könyvekben ugyanis az egykori tulajdonos több, egymástól független, különböző időpontokban megjelent művet köttetett egybe, amelyek között több fontos irodalomtörténeti érdekű dokumentum van. a régebbi könyvfeldolgozás során azonban elkerülte a feldolgozók figyelmét, hogy egy-egy kötetben több mű is található, s így ezek adatai hiányoztak a katalógusból. ezt most pótolták. egyúttal erős ütemű munkába fogtak a könyvvédő munkások is. a régi, rongált külsejű köteteket új borítóval látták el és átrendezték a raktári helyiségeket is.

a nagy raktárrevíziót -, amely egyúttal az új vár-épületbe való költözéshez is előkészület - jövőre folytatják./mti/

-. -

19.45/-n

-55-

bb 96. időjárásjelentés

gk vm 1965. október 1.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. október 1-én, pénteken 19 órakor:

nyugaton lehülés

várható időjárás szombat estig:

kisebb felhőátvonulások, legfőljebb néhány helyen eső. mérsékelt, időnkint élénk déli, délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 20-25 fok között./mti/

- . -

bb 93. komócsin zoltán látogatása szegeden

vid j vm fm 1965. október 1.

komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára pénteken csongrád megye székhelyére, szegedre látogatott. délelőtti részt vett és felszólalt a csongrád megyei kisz bizottság ülésén, ahol az mszmp ideológiai irányelveinek megvitatása és az irányelvekből adódó ifjúsági feladatok meghatározása szerepelt a napirenden.

komócsin zoltán délután a szegedi szabadság filmszínházban tartott megyei pártaktívülésen az időszeri nemzetközi kérdésekről tartott tájékoztatót./mti/

- . -

bb 95. az ndk néphadseregének művészegyüttese csongrád megyében

vid j vm fm 1965. október 1.

pénteken délután csongrád megye székhelyére, szegedre érkezett az ndk nemzeti néphadseregének erich weinert nevét viselő 170 tagú művészeti együttese. a vendégeket a város főterén, a széchenyi téren dr. biczó györgy, a szegedi megyei jogú városi tanács vb elnöke üdvözölte. szavaira az együttes vezetője válaszolt.

az ndk katonaművészei pénteken este „örök barátság,” címmel hódmezővásárhelyen, a béke szálló színháztermében mutatták be műsorukat. az együttes szombaton a szegedi nemzeti színházban lép fel./mti/

- . -

19.48/-n

-56-

le

bb 97. a kínai nagykövet fogadása

1965. október 1.

t fe gk vm

han ke-hua, a kínai népköztársaság budapesti nagykövete a kínai népköztársaság kikiáltásának 16. évfordulója alkalmából péntek este fogadást adott a nagykövetségen. a fogadáson megjelent fock jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, ilku pál, az mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter, dr. csanádi györgy, dr. horgos gyula és nagy józsefné, a kormány tagjai, bojti jános külügyminiszterhelyettes, parcs sándor, az elnöki tanács tagja, harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, molnár erik, a magyar-kínai baráti társaság elnöke, továbbá a politikai, a gazdasági és a kulturális élet több más ismert képviselője. ott volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja./mti/

- . -

20.41/-n

-57-

le

- v é g e -

60.008/x

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. október 2.

bb 1. 54 mérőállomás vizsgálja a főváros levegőjét

i hi/tr/m/sr

1965. október 2.

a fővárosi levegő tisztaságának védelmére újabb intézkedések történtek. elkészült például a levegőszennyező források pontos nyilvántartása, amely 604, többnyire ipari jellegű szennyező góc adatait tartalmazza. a fővárosi tanács utasítására folyamatosan megvizsgálják, milyen beruházási összefoglalások szükségesek ezek megszüntetésére. a házkezelési igazgatóságok már megkezdtek a korszerűtlen tüzelőberendezések kicserélését. a köjál a főváros 54 pontján mérőállomást helyezett el, s rendszeresen vizsgálja a levegő szennyezettségének mértékét, olyan esetekben, amikor megfelelő műszaki intézkedéssel sem lehet megszüntetni a levegő szennyeződését, a köjál javasolja az üzem kitelepítését. legutóbb a 13. kerületi dráva utcai gumijavító üzem, az ásványőrölő vállalat kőbányai és angyalföldi telepe, az egyesült vegyiművek szulfonáló üzeme és más szennyező gócok kerültek kitelepítésre./mti/

...-

bb 2. hírek a budapesti zenei hetek eseményeiről

i ol/gk/m/fm

1965. október 2.

a budapesti zenei hetek gazdag programjának egyik érdekes színtestje az állami hangversenyzenekar október 4-i erkélszínházi hangversenye. erdélyi miklós vezényli a zenekart, amelynek műsorán magyar bemutató - tardos béla: evocatio című zenekari műve - és egy világhírű vendégművész nő fellépése szerepel. ez alkalommal erica morini tolmácsolja csajkovszkij hegedűversenyét. a művész nő 12 éves korától, első nyilvános koncertje óta nagy hírnévre tett szert s ma már a világgranglista élén szerepel./folyt.köv./

- 1 -

le